

Adil Özkol
YAZDIKÇA...Referandum
en doğal
haktır

D İŞK'in 1 Mayıs yürüyüşünde olsun Ecevit'in işkenderun gezisinde olsun, işçilerin taşıdıkları pankartlarda hiç eksik olmayan bir istem vardı:

"Referandum en doğal hakkımızdır."

"Bu hak yasalaştırılmalıdır."

Toplu sözleşmelerde kendilerini temsil edecek sendikayı özgür oylarıyla kendileri belirlemek istiyorlar işçiler. Bundan daha olağan bir istek olur mu? Şu veya bu bahane ile buna karşı çıkmanın geçerli bir nedeni bulunabilir mi?

Bilindiği gibi sözleşmeyi yapacak sendikaların sayı-tanınında şimdi geçerli yöntem, Bölge Çalışma Müdürlüklerinin kâğıt üzerinde yaptığı incelemeyle sonucu bildirmesidir.

Çalışma Müdürlükleri "falanca sendika yetkilidir" dedi mi tamam. Gergi çeşitli yasal itiraz yolları yok değildir ama, bunlar da esas olarak Bölge Çalışma Müdürlüklerindeki kayıtlara dayanarak ediniildiğinden, yarar sağlama olanakları hemen hiç mevcut değildir.

Kendiliğinden sakat olan sistemin üzerine birde MC yönetiminin partizanlığını ve işçi düşmanlığını ekleyecek olursanız, sarı olmayan sendikaların ve hakkını arayan işçilerin toplu sözleşme dönemlerinde karşılaştıkları büyük güçlükleri kolaylıkla tahmin edebilirsiniz. Bırakınız DİSK'li işçilere ve sendikalara haksızlık yapmayı, verilen bilgilere göre MC yönetimi zaten uydusu durumunda olan Türk-İş'i bile bu silahlı tehdit emek-te, "yürüngen den milim ayrılırsanız yetkili sendika olarak MİSK'i gösteririm" demektedir.

Bütün bunlar olmasa ve partizan amaçlar dışında yürüme bile şimdiki yöntem sakattır ve değiştirilmesi gerekir.

Kendi çalışma yaşamını doğrudan doğruya ilgilendiren bir seçimi özgür oylarıyla yapma hakkı, işçilere verilmeyecek. "İyi hoş ama oylamalar uzun sürer, belki de kavgalar çıkar" gibi sudan bir bahane ile verilmeyecek.

Kim inanır, kim kanar buna?

CHP İstanbul Milletvekili Engin Ünsal referandumun yasalaştırılması için bir yasa önerisi yapmış ve CHP grubu toplumsal içerikli diğer onbir yasa önerisiyle beraber bu önerinin Meclislerde ivmelikle görüşülmesi için girişimlerde bulunmuştur. Gerek sağcı partilerin gerekse onların hizmetinde olan Türk-İş yöneticilerinin, bu girişime açtıkları karşı çıkışmalarla bile engellemek için ellerinden geleni yapacaklarına şüphe yoktur. İşçilere değil yeni hakları sağlamak, onların şimdiki olanaklarını bile punda getirip kırmayı düşünen sağcı partilerin oluşturduğu Meclis çoğunluğundan böyle bir yasa önerisini kesinleştirmeyi beklemek, gerçekçi bir tutum olmaz. Ünsal'ın, bütün ilerici kamuoyu tarafından da özenle desteklenmesi gereken girişimi, işçi sınıfının dostlarıyla düşmanlarının bir kez daha gözleri önüne serilmesi yönünden önem taşıyacaktır.

Murat BELGE

1 Mayıs'ı kutladık

1 Mayıs'ın kutlanması beklediğimizden de güzel oldu. İşçi sınıfı varlığını kendine yarışır biçimde gösterdi dost ve düşmana. Son yılların nesnel olarak en önemli, uzun vadede belirleyici olacak bir olayıydı 1976'nın 1 Mayısı.

1 Mayıs 1976, zorunlu olarak 16 Haziran 1970'i düşündürüyor. Aradan geçen yıllarda işçi sınıfının gerilemediğini, her bakımdan geliştiğini görüyoruz. Teorik olarak bildiğimiz bir şey fiilen gerçekleşmiş oluyor karşımızda. Toplumun bütün kesimleri içinde işçi sınıfı, politik bilinç bakımından en ileride olan, örgütlenme potansiyeli açısından, disiplinli hareket etme açısından en ileride olan kesim olduğunu hiç bir şüpheye yer bırakmayacak kesinlikle gösterdi. O kadar ki, Ecevit bile, halkı örgütlemeye görevini işçi sınıfına teslim edecek ölçülerde etkilendi.

16 Haziran, 12 Mart'ı uzaktan belirleyen temel olaydı. Soyut bir devrim sorunu burjuva ve küçük burjuva kesimleri arasında, zaman zaman hayli radikal ölçülere vararak tartışılırken, 16 Haziran'da işçi sınıfının varlığını göstermesi biçimi, "ileri ci" cantaların bakışını tamamen değiştirdi. 16 Haziran karşısında hakim sınıfların pontiği, 12 Mart'ın biçimlenmesinde birinci rolü oynadı. İşçi sınıfı potansiyeli ile küçük burjuva potansiyeli arasındaki ama ayırıcı da budur zaten. İşçi sınıfının davranışları derinden etkiler ve geri dönüşümüne belirir. Ama yüzye vuran şamatası pek yoktur. Küçük burjuva davranışları ise "kamuoyu" dediğimiz şeyi durmadan meşgul edebilir, ama kendi başına hiç bir şeyi belirleyemez.

1976'nın 1 Mayıs'ı da böyle bir olay olacaktır. Yani, bunu da bir 12 Mart izleyecek anlamında değil elbette; Türkiye'nin politik ortamını çok uzun vadeli sonuçlar verecek biçimde, derinden belirlediği için. Öyle ki, 1 Mayıs 1976'dan önceki Türkiye ile sonraki Türkiye'nin bir-birinden hayli farklı olduğuna inanmakla, bazı şeyleri tartışmamız sanıyorduk.

Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkanının tavırında büyük bir hızla kendini belli eden değişiklik ilginçtir. İşçi sınıfının Güzelce'nin ölümlü karşısındaki onurlu saygısı, sonra da düzenli, kararlı ve muhteşem 1 Mayıs kutlaması, C.H.P.'ye de gerçek muhalefetin yerini ve biçimini göstermiş olabilir.

Hâkim sınıflar da 1 Mayıs'ı özellikle dikkate alacaklardır. Bazı yazarlarımız provokasyon olamayınca, bu kadar büyük bir kitle mitinginin de olaysız dağılabilirdiğini vurguladılar. Ama hakim sınıflar bunu inkar edilmek istendiği gibi mi kavrarlar acaba? Akıllı bir burjuva, provo-

kasyona gelmeyen bir işçi sınıfını, provokasyona gelenden daha sakıncalı bulur bana sorarsanız.

Burjuvazinin çeşitli kesimleri Türkiye'de işçi sınıfının yeni niteliğini göz önüne alarak hesabını yapma gereğini duyarken, Faiz'in de propagandasında bir dönemeç dönmenin işçisine geliyor. Şimdiye kadar mücadele yöntemlerini gösteren, adeta "eşantiyon" dağıtan M.H.P.'nin başkanı, 1 Mayıs gününün ertesinde, yalnız kendi partisinin bu durumu bastırabileceğini söylemek gereğini duydu.

Ama 1 Mayıs'ın bu şekilde kutlanması uzun vadede değişiklik yapacağı en önemli kesim, elbette Sosyalistlerdir. O gün çok değişik görüşlerle miting katılan, çoğu adamakıllı genç devrimci, böyle bir kitle içinde olmaktan bazı önemli sonuçlar çıkarmışlardır sanıyorum. Çünkü 1 Mayıs günü, Sosyalizmin asıl sahibi kendini gösterdi. Bundan sonra da elbette güçlükler olacak, güçlükler göslenenecek, ama Türkiye'de işçi sınıfı hareketi artık evrensel çizgi lerine oturmuştur.

1 Mayıs toplantısı beklenilebileceği kadar heyecanlı değildi. Bunu herhangi bir olumsuz anlamda söylemiyorum. Tersine, aklın kesin egemenliğinden ileri geliyordu görüşteki bu sükunet. Sanırım herkesin ilk düşündüğü, nicelik sorunu değil, bugünün politik koşullarında kolayca anlaşılabilircek bir eğilim. Kalabalık gerçekten büyüktü. Ayrıca, miting yürüyüşü biçimi, bunun sadece bir kalabalık olmadığını da gösteriyordu. Böylece, güvenli bir dینگlikteydi herkes. Bu havayı solumak yetiyordu.

Sözlü sloganlar azdı, ayrıca pek yerli de değillerdi. Ortak bilincin ilerisinde değil, gerisindeydiler. Dolayısıyla, fazla politize edici nitelikleri yoktu. Hükümet protesto edildi, bununla yetinildi. Böyle olması belki de doğaldı, çünkü su anda, işçi sınıfının varolan potansiyelini, bu işin bütün gereklerini yerine getirecek politik düzeyde temsil edecek bir örgüt yok. Ama özellikle yazılı pankartlarda gördüğümüz sloganlar, bu politik boşluğun bütün önemine rağmen, işçi sınıfının bir-linglenme düzeyinde giderilmesi güç bir eksiklik yaratmadığını -şimdilik- gösteriyordu. Her çeşit slogan yazılmış pankartlara, Defansif sloganlar olduğu gibi, ofansif sloganlar da vardı. Ekonomik taleplere gereklilik verildiği gibi, önemli politik talepler de dile getirilmişti. Özellikle, bir burjuva yazarın yazdığı bir pankartı belirtmek istiyordum. Bu pankartta yazılı olan üç kelime, işçi sınıfının en öz- lü ve en uzun vadeli programı dile gelmişti: "Öğreneceğiz, çünkü yöneteceğiz".

Asmak, kesmek
kurşunlamak, öldürmek

Salt kaba kuvvete dayanarak bol bol adam öldürmekle tüm toplum sorunlarının kolayca çözülebileceği inancı oldukça yaygındır bizde.

Örneğin kahvelerde trafik keşmekeşinin düzelmesi için yapılan öneriler genellikle şöyledir:

- İki kişiyi sallandır da bak bir daha kimse kimseyi çigınyor mu?
Et fiyatlarındaki artış önlemek için de yine aynı öneri yapılır:
- Dükkanın kapısı önünde iki kasabı sallandır da bak bir daha kimse ete zam yapabiliyor mu?

Kaçakçılık sorunu mu?
- Sallandır iki kişiyi bak kimse bir daha kaçakçılık eder mi?

Su akıyorsa iki belediyeçiyi sallandırırısın, akar, Doktorlar hastalara iyi bakmıyorlarsa, iki doktoru salladıncına, bakar - lar.

Böyle bir kahve önerisine:
- İhracatı arttırmak için kimi sallandırmak gerek, diye soruştum.

Bazıları, bakanları, demişti. Bazıları ihracatçıları...

İlkel ve bütün dünyada Türkler hakkındaki ters imajlar yaratan bir inançtır bu. Ama ne çare ki oldukça yaygın bir inançtır.

Oysa iki yüz yıldan beri nüfusuna oranla siyasal konularda en fazla adam asıp kesmiş toplumların önünde gelenlerdiniz. Bu kadar asıp kesip öldürmenin fazla bir işe yaradığını söylediği de durumumuzdan belli.

Okur yazar olmayan yirmi milyondan kimi asıp keseceksin de hepsi birden bir anda okur yazar olacak? Kimi asıp kesecek - sin de yüzde sekseni kerpichte oturan milliyonlar bir anda betonarme apartmanlara geçecek? Kimi asıp keseceksin de Kıbrıs ve Ege sorunu Türkiye lehine çözümlenecek?

Kahve aklâdânelerinin "iki kişiyi sallandırma" önerisi burularda kadar uzanama - maktadır. Şöför, kasap, bakkal, doktor ve kaçakçılarla hırsızlarla takılıp kalmaktadır.

Ancak çok daha üst kademelerdeki insanlarda dahi zaman zaman böyle bir asıp kesme sorası belirginleşiyor.

Onları da toplum sorunlarını çözmek için çöğdâş düşünce sahiplerini, sanatçıları, yazarları, üniversiteleri asıp kesmenin ye-

terli olduğuna inanmaya kalkıyorlar. Asmak, kesmek, ezmek, yok etmek, kö-künü kurutmak...

Sonra da Avrupa Güreş şampiyonasında sonuncu olmak Eurovision yarışmasında dünya ile bağlantıyı kesip içerde Rumen melodili Memleketi şarkısını söylemek ve Kenya'da Kenyatta tarafından istisâle uğra - mak.

Biliyorsunuz Nairobi'de Kenya lideri bizim Dışişleri Bakanlığına konuşmayı reddet - ti.

İçerde kimi asıp keserek Kenyat'ta'nın Türkiye'ye karşı ilgisi artar acaba?

Bu asıp kesme inancı üç beş yazıyla dü zelmeyecek bir beyin virüsüdür bizim top - lumda. Dönem dönem kabırır. Fırsat bulur - sa ortalığı kana bular ve sorunları gözme - kşyle dursun, çıkmazlara yeni çıkmazlar ek - liyerek tedavi ötesi bunalmalar yaratır.

Çinlilerin bir ata sözü vardır:
- Neden meyvaları koparmak için ağa - cılara tımanırız. Biraz beklessek meyvalar ken - diliginden düşecek. Neden kadınların pe - şinden koşarız, kosmak kadınlar kendiliğ - den gelecek. Neden birbirimizi öldürürüz, öldürmek zaten kendiliğinden öleceğiz.

Demirci efe de anlatırdı:
- Bir toplum ya bilimle yönetilir, ya zulümle, diyor. Bizler cahil kişiler olduğ u muz için zulümle yönettik.

Siyasal ihtirasın bile pek de sevimli ve yücelmiş bir ihtiras olmadığını bilirim. Ama henüz insanlığın yalın bir gerçekçidir bu ihti - ras. Bizde ise bu tür ihtiraslar sehpa kurma ö zlemine de içinde büyütüyor gökçası...

Başa geçmek için asıp kesmek, başta kalmak için asıp kesmek...

Ve üstü kapalı olsun, üstü açık olsun hep bu ö zlemi dile getirmek...

Elâlemin bizlere ne dediklerini biliyor - ruz ve bu suçlamaya da fena halde kızıyor, kırılıyorz. Pekî ama böylese neden hep asıp kesmeyi yeğliyoruz ve kanlı bir domuzsuzluk la: neden hep asıp kesmek istiyoruz?

Cevap da hazır:
- Vatani kurtarmak için.

Oysa vatanlar mezbahacılık değil, uy - garlık ve bilimsellik kurtulur.

OKUYUCUDAN YANKILAR

MEMUR İÇİN EMELİ OLMAK
SUÇ VE CEZA MIDIR?

Ben Devlet Memurları Genel Müdürlüğü emrinde muhtelif memuriyetlerde 34 yıl 9 ay 27 gün fiili hizmetten sonra kendü arz ve isteğimle 3.3.1972 yılında emekli oldum. Bu hizmetlerimin 20 yılı mürakabe 10 yılıda müfettişlik hizmetlerimde geçmiştir. TBMM'nin 1.3.1970 tarihindeki çıkarmış olduğu personel kanununun bir maddesinde bu tarihten itibaren emekli - ge sevkedilen ve isteğiyle emekli olan memurlar çıkan bu - ğün kanunlardan çalışanlar gibi aynen faydalanır hükmü me - vcut olduğu için memur lehine çıkarılmış olan kanunlardan em - meklilerin de faydalandırıldı - ğı halde her nedense son çık arılmış olan 12 nolu kararname - nin 1897 sayılı kanunla değişik 57 sayılı Devlet Memurları ka - nununun 36. maddesinin Aben - dinin 11. fıkrası hükmü ile 1.3.1971 den evvel müfettiş ünvanını al - mış olanlara yeni intibakları yapı - lırlarken birer derece eklene - rek intibakları yapılır hükmü me - vcut iken Devlet Memurları - ları Genel Müdürlüğü uygu - la - maya geçmeden her nedense 27.6.1975 gün ve 81801-2/4006 sayılı yazılı ile Personel Dai - resî Genel Müdürlüğünde du - ru - mu intikal ettirmiş oranın ko - misyonunca da uzun uzun ince - lemelerden sonra maddenin ay - nen uygulanmasını öngörmüş, tatbiki içinde 24.9.1975 gün ve 11.530/2160 15392 sayı 20.10.1975 gün 11.5.3237 ce - vabı yazılarını yazmışlardır.

Bu yazımdan sonra D.D. Yolları Genel Müdürlüğü de 7.11.1975 tarihinde bütün teşkilâtına gereken emri yazarak 1.3.1971 tarihinden evvel mü - fettiş ünvanını almış bilumum memurlarının intibakları yapı - lırken birer derece verilerek in - tibaklarını sağlamıştır. Ek ola - rakta sadece intibakları düzel - tilen müfettişlere 12 nolu kar - namenin aynen tatbiki için ko - rnamenin çıkış tarihi başlan - gıç olmak üzere derece farkla - rı ile evvelce almış oldukları 2 maaş ikamîye farklarını da

topluca ödenmelerini sağlamış - ır. Çalışan arkadaşlar meyanın - da biz emeklilerinde 12 nolu ko - rnamaya göre yeni intibakla - rımız yapırlarken kanun hükmü - ne uyarak benim gibi müfettiş arkadaşlara da çalışanlara uy - guladıkları emri tatbik ederek birer derece eklene rek intibak - ları yapıldı. 10 senelik mü - fettiş olduğum içinde kurumum intibakımı 2. derecenin 3. kade - mesi olarak 18.11.1975 tarih - in de evrakımı Emekli Sandığı na sevk etmiştir. Emekli Sandığı in -

tibak komisyonu kurumundan ge - len bütün intibakları kabul ede - rek aynen uyguladıkları halde bu kere kanun ve kurumum uy - mayarak adeta memur ceza ma - kamı imiş gibi kendiliklerin - den 3. derecenin 3. kademesi - ne intibak ettirilerek bir dere - ce düşürme cezası vermiştir. Es - babı muhibe olarak da bağlı bu - lduğum kuruma da sormamış - ır. Böylece kanunun bana tan - dığı hakkı da tanımayarak bila - sebep vermemiştir. Defalarca ş - fahi müracaatlarına geçme

hakkında tatminkar bir cevap vermemekle yetinmeyip derece düşürme cezasına da adeta ken - di teşkilâtının murakip amiri gibi hiçbir gerek olmayan ve emekli ile ilgili bulunmayan sen - nasıl müfettiş oldun, bu işi na - sıl yapıyorsun, müfettiş olduğ u - gündün emekli olduğ u - güne kadar devamı bu görevi yapı - rız mı gibi sorularla sadece ne - ticenin uzamasını bu halleri ile de Personel Dairesi Genel Mü - dürlüğü ile D.D. Yolları Ge - nel Müdürlüğünün kanun uy - gu -

lamasını da adeta tanımamış oluyorum. Uzun yıllar devlete bi - filî hizmet eden memurun em - meklilikte beklediği bu mu - dur. Bu cihetle Gazetecinin C - kuyucu Mektupları sütununda yazılarak hükümetin ve kamu - oyunun bu konudaki dikkatle - rinin gelişmesini ben ve benim durumumdaki arkadaşlarla bir - likte sabırsızlıkla beklemekte - yiz.

Saygılarımla.

Hüsamettin Özdoğan
Emekli Müfettiş

Erzurum Valiliğinden

(Bayındırlık Bakanlığı Yapı İşleri Genel Müdürlüğünden)

- 1- Aşağıda durumları yazılı bulunan 6 inşaat işi 2490 sayılı kanun hükümlerine göre kapalı zarf usulü ile eksiltmeye ko - nultu.
- 2- Eksiltmeye aşağıda yazılı günlerde karşılığında gösterilen saatta Erzurum Bayındırlık Müdürlüğü ihale komisyonunda yapılacaktır.
- 3- Eksiltme şartnamesi ve diğer evrak mezkur müdürlükte görülebilir.
- 4- Eksiltmeye girebilmek için istekdilerin:
 - A) Aşağıda karşılığında gösterilen geçici teminatını,
 - B) 1976 yılına ait Ticaret veya Sanayi odası belgesi,
 - C) Her iş için ayrı olmak üzere, müracaat dilekçeleriyle birlikte verecekleri eksiltme şartnamesinde belirtilen ve usulüne göre hazırlanmış olan yapı araçları bildirisini, sermaye ve Kredi olanaklarını açıklayan Mali durum bil - dirisi, Teknik personel bildirisini, taahhüt bildirisini, Bayındırlık Bakanlığından almış oldukları (C) grubundan keşif be - deli kadar işin eksiltmesine girebilmelerini gösterir mütâahtıflık karnesi ibraz suretiyle Bayındırlık Müdürlüğü Belge Komisyonundan alacakları eksiltmeye girme belgesini.
- 5- İstekdiler teklif mektuplarını ihale günü karşılığında gösterilen saatı kadar makbuz karşılığında ihale komisyonu baş - kanlığına vereceklerdir.
- 6- Eksiltmeye Girme Belgesi alınması için son müracaat tarihi aşağıda gösterilen günlerin mesai saati sonuna kadardır. Telgrafla müracaatlar ve postada vaki gecikmeler kabul edilmez.

KEYFİYET İLÂN OLUNUR,

İşin Adı	Keşif bedeli	geçici teminat	son müracaat tarihi	mektup alı - nacağı tarih ve saat	ihale tarihi	mektup açış saati	Karne Grubu
1- Erzurum-Horasan Meteoroloji İstasyonu inş.	500,000,-	23,750,-	18,5,1976	24,5,976 10,00	24,5,976 11,00	C	
2- Erzurum-Hıms Meteoroloji İstasyonu inş.	500,000,-	23,750,-	18,5,1976	24,5,1976 14,00	24,5,1976 15,00	C	
3- Erzurum-Teknik lise mustakıl kalorifer tesisatı işi	1,250,000,-	51,250,-	18,5,1976	24,5,1976 16,00	24,5,1976 17,00	H	
4- Erzurum-Pasinler Halk Eği - tim Merkezi inş.	2,100,000,-	76,750,-	18,5,1976	25,5,1976 10,00	25,5,1976 11,00	C	
5- Erzurum-Polis Lojmanı inş.	2,250,000,-	81,250,-	18,5,1976	25,5,1976 14,00	25,5,1976 15,00	C	
6- Erzurum-Tortum Genel lise inşaatı	5,000,000,-	163,750,-	18,5,1976	25,5,1976 16,00	25,5,1976 17,00	C	

Basın 15636-935

Mardin C. Savcılığından

Cinsi	R	Miktarı	Fiati	Muhamen Bedeli	Muvakat teminatı
80 Randumanlı		80,000 Adet	Lira Krş. 2, 34	187,200,00	Lira Krş. 10610,00
Ekarek (600) Gr.					

Mardin Cezaevinin 1976 ihtiyacı bulunan Ekarek 2490 sayılı kanuna Göre Kapalı zarf usulü ile alınacaktır.

İhale 31.5.1976 pazartesi saat 10 da C.Savcılığında yapılacaktır. Şartname her gün mesai dahilinde Cezaevi Müdürlüğünde görülebilir.

İstekdilerin ihale saatinden bir saat önce teklif mektuplarını komisyonca vermeleri şarttır. P. T. T. den yapılacak gecikmeler nazara alınmayacaktır.

Basın 15604-937

Bayrampaşa Belediye Başkanlığından

İŞİN ADI	Keşif bedeli	Geçici teminatı	İhale tarihi	saati
Muhtelif cadde, sokak kanalizasyon ve rabıtlı	L 148,130,87	48,193,00	28,5,1976	Cuma 15,30

Yukarıda keşif bedeli, geçici teminatı ve ihale gün ve saati yazılı işin 2490 sayılı kanu - nun 31. cı maddesi gereğince kapalı zarf usulü ile ihaleye çıkarılmıştır. Keşif dosyası Fen İşleri Planlama müdürlüğünde mesai saatları dahilinde görülebilir.

İSTEKİLERİN

- A)- İşin ihale tarihinden üç mesai gün evvel verecekleri müracaat dilekçelerine,
- B)- Bayındırlık bakanlığından alınan en az keşif bedeli kadar bu tür işleri yapacağı bil - dirir mütâahtıflık karnesinin aslını,
- C)- Usulüne göre hazırlanmış plan, teçhizat ve teknik personel beyannamesinin,
- D)- Bankalardan alacakları mali durum bildirgesini,
- E)- İhale dosyasında mevcut şartnamede belirtilen hususları yerine getirecek bil ve bel - gelerini,
- F)- Bir def'ada en az işin keşif bedeli kadar bu tür işi yaptığını belirtir resmi kuruluş - lardan alınmış iş bitirme belgesini ekleyerek alacakları yeterlik belgelerini,
- 2)- 1976 yılına ait Ticaret odası vesikası,
- 3)- Geçici teminat mektubu veya makbuzunu,
- Usulü dairesinde hazırlayacakları teklif mektuplarını havi kapalı zarflarını ihale sa - atından bir saat evvel makbuz mukabili ihale komisyonu başkanlığına vermeleri ge - rekme ktedir.
- 4)- Telgrafla müracaat ve postada vaki gecikmeler kabul edilmez.

Keyfiyet ilan olunur.

Basın 15565-934

Politika

Yayınlayan ve yöneten: İSMAIL CEM
Politika Basım Yayın A.Ş. adına sahibi: ERCAN ARIKLI

Sorumlu Yayın Müdürü: HASAN YILMAER
Yazı İşleri Müdürü: GÜNGÖR GÖKTAN

Müşşese Müdürü: RUA TEZCAN
Ankara Temsilcisi: ADİL ÖZKOL

"Politika" da yayınlanan haber ve yazılar gerekli onay alınmadan hiç bir şekilde iktibas edile - mez. (Le Monde) ve (The Financial Times) Gazetelerinin haber ve yorumlarını Türkiye'deki Yayın hakkı (Politika) tarafından alınmıştır, başka hiç bir gazetece kullanılmaz.

Babıali Cad. Tasvire Han.
Cağaloğlu-İstanbul
Yazı İşleri: 276909-277712
İdare: 228446
Ankara: Ziya Gökalp Cad.
16/4 Tel: 170055-176536

Basım: İstanbul Matbaacılık
VEB Ofset Teşisleri
Dağıtım: Hürriyet Gazete
Dağıtım A.Ş.

İlan Tarifesi: Sütun santimi 3.
sohife 110 TL.İlan Sahifesi 100 lira
İstanbul Baskısı 70 lira
Kitap İlanları 50 TL.

YIL: 4 SAYI 1042 6 MAYIS 1976 PERŞEMBE

Tedhiş Örgütlerinin nükleer silah yapacak teknolojiye sahip olduğu bildirildi

LONDRA - Dünyanın çeşitli yerlerinde eylem sürdüren tedhiş örgütlerinin günümüzde artık atom bombası yapabilecek "teknik bilgileri" sahip oldukları ve "fazla para bile harcamadan" bunu gerçekleştirebilecekleri ile ilgili bir rapor, "dedi".

New Jersey Üniversitesi Ceza Profesörlerinden John Wolf'un İngiltere'de yayınlanan polis dergisinde, "tedhiş örgütleri politik amaçlarını gerçekleştirebilmek için her türlü yola başvurabilirler. Örneğin, reaktörlerde daha önce kullanılan nükleer yakıtın küçük miktarlarda çalabilirler. Hırsızlar, reaktörlerin denetimini iki kat gücünde nükleer bomba yapmaları için bile değildir, "dedi".

Yazıda tedhiş örgütlerinin 2-2,5 kiloluk kullanılmış nükleer yakıtla 100.000 ton ile iki milyon ton "TNT" gücünde bir nükleer bomba yapabilecekleri de ileri sürülmekte. (THA)

ESKİ SAVUNMA BAKANI SCHLESINGER AMERİKA'NIN İSRAİL SİYASETİNİ ELEŞTİRDİ

WASHINGTON - Birleşik Amerika'nın Eski Savunma Bakanı James Schlesinger, Amerikan hükümetinin İsrail'e karşı izlediği siyaseti şiddetle eleştirdi. Schlesinger, Birleşik Amerika'nın İsrail'i, bundan birkaç yıl önce Güney Vietnam'a uyguladığı siyaseti uyguladığını ileri sürdü.

Amerika'nın Eski Savunma Bakanı, "Amerikan-İsrail komitesi'nin yıllık konferansındaki konuşmasında şöyle dedi:

"Amerikan hükümeti, Yakın doğu'daki barış görüşmeleri'nin ağır yükümleri içinde sorumlu olduğu İsrail'i üzerine yığmak istemektedir. Barış anlaşmasından yana olan tek ülkeyi, Yakın doğu'da bir çözüme varılmasını engellemek istemekle suçlamak, yersizdir, hatta tehlikelidir.

ABD, ÇEKİNGEN DAVRANMAMALI

Birleşik Amerika, daha önce Güney Vietnam'a karşı yaptığı gibi, İsrail'i desteklemekle de çekingen davranırsa, Amerika'nın müttefikleri Washington'a besledikleri tüm güveni yitireceklerdir."

Bilindiği gibi James Schlesinger, savunma bütçesi konusunda Başkan Ford'la anlaşmazlığa düştüğünden geçen Kasım ayında Savunma Bakanlığı görevinden istifa etmiştir.

MUHALEEFET LİDERİ «ALTIN JOKER» ODÜLÜ ALDI

İngiliz Muhafazakar Parti lideri Margaret Thatcher, Londra'daki karikatürcüler kulübüne yaptığı ziyarette, kendisine hediye edilen bir karikatürü ile görülmüş. Londra karikatürcüler Margaret Thatcher'ın en şaka kaldırarak parti'ye seçtiği bir "Altın Joker" ödülü verildi. Margaret Thatcher, bu ödülü alırken "İvan'ın duyduğunu esprili bir konuşmayla anlattı daha sonra.

ABD Savunma Bakanlığının tahminleri, Bakanın iddiasını yalanlıyor

Sovyet ordusundaki insan gücünün yarısı ABD'ni tehdit edici nitelikte değil

WASHINGTON - Amerikan Savunma Bakanlığı'nın istihbarat bürosunun hazırladığı son rapora göre, Sovyetler Birliği'nin son zamanlarda sayısının arttığı bildirilen Silahlı Kuvvetleri'nin yarısından fazla bir kısmı, ABD'ni doğrudan doğruya tehdit etmeyen görevlerle meşgul.

Savunma Bakanlığının tahminleri, Sovyet kuvvetlerindeki artışın, Savunma Bakanlığı yetkililerinin genellikle söyledikleri gibi ABD'ni tehdit eder nitelikte olmadığını savunan Wisconsin Temsilcisi Les Aspin'i doğrulamakta. Ne var ki ABD Kongresi son oturumunda Les Aspin ve aynı çizgideki bir kaç arkadaşının iftiralarına rağmen Başkan Ford'un önderliğinde savunma bütçesini fazlasıyla onaylamıştı. Savunma Bakanı Ronald Rumsfeld, 113 milyar dolarlık savunma bütçesinin kabulünü Kongre'den isterken, "Sovyet askeri insan gücünün Amerikan kuvvetlerinin insan gücünden iki katı büyük hale geldiğini" ileri sürmüştü.

Rumsfeld'e göre, son on yıl içinde, Sovyet kuvvetleri 4.4 milyona yükseldi (400 bin sınır ve iç güvenlik kuvvetleri hariç). ABD savunma gücü ise Vietnam savaşının zirvesindeki 3.5 milyondan 2.1 milyona düştü.

Aspin ise, Savunma Bakanlığının tahminlerini dayanarak, Sovyet kuvvetlerinin bir analizi yapıldığında, 2.2 milyon kadar askerin ya sivil görevlerde, ya da ABD'yi hedef almayan askeri görevlerde çalıştığını gö-

stermekte.

Aspin, Pentagon'un geçen yıl Sovyet askeri gücünün 600 bin kişi artmış olduğunu bildirirken, "önemli bir ayrım" yapıyor. "Önemli bir ayrım" yapıyor. "Önemli bir ayrım" yapıyor. "Önemli bir ayrım" yapıyor.

Bu haberi veren New York Times, Savunma istihbaratının Aspin'in verdiği rakamları doğruladığını bildiriyor. Sonuç olarak, "tehdit etmeyen nitelik-

te" kuvvetler düşölünce, "Sovyetler'in asit savunma gücünün pek fazla yükselmediği ortaya çıkmakta.

Savunma istihbarat Bürosu'nun büyük ölçüde doğruladığı Aspin'e göre,

-430 bin kadar Sovyet askeri iç güvenlik (KGB) ve sınır koruma görevlerinde;

-170 bin kadar askeri personel sivil araştırma ve ikmal işlerinde;

-300 bin kadar resmi üniformalı gözükken kişi Amerika'da sivil görevlerde;

-20 bin kişi sivil savunma programında;

-250 bin kadar temel eğitimden geçip yedekte ayrılacak eleman işlerinde;

-150 bin kadar üniformalı eleman askeri çiftliklerde ve demiryollarında çalışmakta.

Savunma Bakanlığı son iki kategorinin dışında ordudaki istihdam ve ulaştırma bakımından destekleyen birlikler olduğunu ileri sürmekte.

Temsilci Les Aspin, bu kategorilere giren kuvvetleri düşünerek, asıl Sovyet gücünün 2.6 milyon olduğunu, yarım milyon kadardır ise niteliği tam saptanamayan görevlerde olduğunu iddia etmekte.

Bayan Ruth Farkas, Başkan Nixon'un Cumhurbaşkanlığına seçilmesinden birkaç ay sonra 1973 Martında Lüksemburg Büyükelçisi görevinden istifa ettiğini açıkladı. Bayan Farkas'ın yerine kimin atanacağı daha sonra açıklanacak.

Bayan Ruth Farkas, Başkan Nixon'un 1972 de yeniden seçilmesi kampanyasına büyük katkıda bulunmuş ve Nixon'un başkanlığına adaylığını ko-

nu iddia etmekte.

te" kuvvetler düşölünce, "Sovyetler'in asit savunma gücünün pek fazla yükselmediği ortaya çıkmakta.

Savunma istihbarat Bürosu'nun büyük ölçüde doğruladığı Aspin'e göre,

-430 bin kadar Sovyet askeri iç güvenlik (KGB) ve sınır koruma görevlerinde;

-170 bin kadar askeri personel sivil araştırma ve ikmal işlerinde;

-300 bin kadar resmi üniformalı gözükken kişi Amerika'da sivil görevlerde;

-20 bin kişi sivil savunma programında;

-250 bin kadar temel eğitimden geçip yedekte ayrılacak eleman işlerinde;

-150 bin kadar üniformalı eleman askeri çiftliklerde ve demiryollarında çalışmakta.

Savunma Bakanlığı son iki kategorinin dışında ordudaki istihdam ve ulaştırma bakımından destekleyen birlikler olduğunu ileri sürmekte.

Temsilci Les Aspin, bu kategorilere giren kuvvetleri düşünerek, asıl Sovyet gücünün 2.6 milyon olduğunu, yarım milyon kadardır ise niteliği tam saptanamayan görevlerde olduğunu iddia etmekte.

Bayan Ruth Farkas, Başkan Nixon'un Cumhurbaşkanlığına seçilmesinden birkaç ay sonra 1973 Martında Lüksemburg Büyükelçisi görevinden istifa ettiğini açıkladı. Bayan Farkas'ın yerine kimin atanacağı daha sonra açıklanacak.

Bayan Ruth Farkas, Başkan Nixon'un 1972 de yeniden seçilmesi kampanyasına büyük katkıda bulunmuş ve Nixon'un başkanlığına adaylığını ko-

nu iddia etmekte.

te" kuvvetler düşölünce, "Sovyetler'in asit savunma gücünün pek fazla yükselmediği ortaya çıkmakta.

Savunma istihbarat Bürosu'nun büyük ölçüde doğruladığı Aspin'e göre,

-430 bin kadar Sovyet askeri iç güvenlik (KGB) ve sınır koruma görevlerinde;

-170 bin kadar askeri personel sivil araştırma ve ikmal işlerinde;

-300 bin kadar resmi üniformalı gözükken kişi Amerika'da sivil görevlerde;

-20 bin kişi sivil savunma programında;

-250 bin kadar temel eğitimden geçip yedekte ayrılacak eleman işlerinde;

-150 bin kadar üniformalı eleman askeri çiftliklerde ve demiryollarında çalışmakta.

REAGAN ÜÇ EYALETTE YAPILAN ÖN SEÇİMLERDE FORD'U YENDİ

WASHINGTON - Indiana, Georgia ve Alabama eyaletlerinde Salı günü yapılan ön seçimlerde Başkan Ford rakibi Ronald Reagan karşısında önemli kayıplara uğradı. Üç eyalette de Cumhuriyetçi Parti üyeleri partilerinin başkanlık adaylığına eski California Valisi ve Hollywood aktörü Ronald Reagan'ı layık gördüklerini oyları ile belirttiler.

Georgia ve Indiana eyaletlerinde Demokrat Partiler ise büyük bir çoğunlukla Jimmy Carter'e vererek bu politikaçının başkan adaylığı şansını pekiştirdiler.

Cumhuriyetçi Partinin başkanlık adayının kim olacağı Haziran ayında Kansas'da yapılacak parti toplantısında kesinlikle kararlaştırılacak. Amerika'da her iki partinin de eyaletlerde yaptıkları ön seçimler bir nabız yoklaması niteliğini taşımakta.

Reagan'ın son üç günde ön seçim yapılan dört eyalette Ford dan daha çok oy alması Kansas'ta yapılacak parti kongresinde kendisine oy verecek delegelerin sayısının Ford'un delegelelerinin üzerine çıkarttı. Bununla birlikte Ford'un şimdiye kadar öneşimlere katılmayan çok sayıda delegesinin bulunduğu de belirtmekte.

Gelecek hafta muhafazakar Batı Virginia ve Nebraska eyaletlerinde yapılacak ön seçimlerde Reagan'ın olması beklenmekte.

Yapılan son öneşimler Demokrat Partide başkan adaylığı konusunda çekimleri azaltırken, Cumhuriyetçi Partide de Ford ile Reagan arasındaki yarış kızıştırdı.

Demokrat Partide şimdiye kadar öneşim yapılan eyaletlerde Carter 447 delegeye sahip olduğunu kanıtladı. Carter'i izleyen Henry Jackson ise yalnızca 204 delege kazandı (THA)

"Saygon kuvvetleri Orta Yaylalar'dan çekildiği gün savaşı kazanmıştık."

HONG KONG - Kuzey Vietnam Genelkurmay Başkanı General Van Tien Dung, Güney Vietnamlı bir albayın taahhidi ile savaşın son günleri hakkında ayrıntılı bir rapor hazırlamış. Şimdi Hanoi Radyosu bu raporun bölüm bölüm halinde analizi ve savaşın gelişmesi hakkında bilgiler veriyor.

General Van Tien Dung'un raporu şöyle devam ediyor: "Devrik Güney Vietnam Cumhurbaşkanı Nguyen Van Tiy, geçen yıl 14 Martta en büyük hatasını işledi. Kuvvetlerimiz bu tarihten bir kaç gün önce ani bir saldırı ile Ban Me Thuot kentini ele geçirmişlerdi. Saygon yöneticileri bundan paniğe kapıldılar. Paniğe kapılanların başında Van Tiy buluyor. Güney Vietnam'ın devrik başkanı, biraz da bu panik sonucu 14 Mart tarihinde Orta Yaylalar kesiminin bağışlanması istedi ve kuvvetlerini buradan geri çekti.

"Stratejik bir kez hata yapıldı mi yenilgi kesindir artık. Kimse yenilginin önüne geçemez. Aslında Van Tiy kuv-

vetlerini Orta Yaylalar kesiminden çekmesi bile durum değişmeyecek ve komünistlerin önüne yeni bir yığılma olacaktı. Ne var ki biz kendisinin bu kararı almasını istemiş ve Tiy'ü, bu kararı alması sevk edecek kolları sağlamıştık. Sonunda istediğimiz gibi oldu ve Van Tiy büyük bir hata yaptı. Bundan sonrası bizim için artık kolaydı."

"BÜYÜK BAHA ZAFERİ"

General Van Tien Dung'un hazırladığı rapor "Büyük Bahar Zaferi" adını taşıyor. Raporun son yayınlanan kısmı, Vietnam savaşının 29 Mart tarihine kadar olan kısmını kapsıyor. Bu tarihte hatırlanacak üzere Güney Vietnam'daki en büyük askeri üs olan Danang düştü.

General Dung'un raporu nun diğer ilginç noktaları ise şöyle sıralanabilir:

-Tutsak düşen iki Güney Vietnamlı subay, Başkan Van

İspanya'da iktidar çözülemez bir ikilemle karşı karşıya

Franco'culuk anlayışı, demokrasi düşüncesiyle uzlaşabilir mi? İspanyol Başbakanı Arias Navarro'nun karşısına, gözülmesi çok güç olan bu sorun çıkıyor. Ama Navarro umutsuz değil. İspanyollar, süreklilik içinde bir değişiklik gerçekleştirmek ve "tarih mirasını" hem "mirası" koruyacak hem de herhangi bir "kopma" ve "kesintiye" yol açmayacak bir devrim yapmak gerektiğini söyleyen Başbakan, bu tutumuyla, muhalefetin kabul edemeyeceği iki yanlı bir oyuna girmiş oluyor. Muhalefet, Başbakanın "ancak korunmak istenen şeyde reform yapılabilir" sözü -nü kabul etmiyor.

SOL, HAYAL KIRIKLIĞI İÇİNDE

Reform programının sol cephede doğrudan doğruya sert ve düşmanca tepkilerin şaşılacak bir yanı yok. Halkçı Sosyalist Parti Başkanı Tienno Galvan, Başbakanın konuşmasının "çöğü" olduğunu söyledi. Ayrıca, sözü geçen konuşmanın tonu da, muhalefetin hoşuna gitmedi. Ama, bunların yanı sıra, tutucuların memnuniyetiyle tam bir karşılık halinde olan solun hayal kırıklığı doğuran üç neden daha var.

Önce "prosedür" sorunu söz konusu. Anayasa reformlarının ne zaman yapılacağı belirlendi. Ama, bu reformların gerçek özü konusunda kesin bir şey söylenmedi. Oysa, Franco sonrası dönemden sıyrılmayı sağlamak bakımından bu reformlar büyük önem taşıyor. Anayasa reformları, görüşmeleri gizli tutulan ve on sekiz üyeden oluşan bir komisyon tarafından hazırlandı. Ayrıca, seçim reformunu ve başka önemli reformları gerçekleştirecek olan kanun tasarılarının, aşırı sağcıların ağır bastığı İspanyol parlamentosu tarafından onaylanması gerekiyor. Reformları kararnameyle uygulamaktan kaçınan Arias Navarro, demokrasiye saygı duyduğu için böyle davrandığını söyledi. Ama başbakanın, ke-limelerle oynadığı besbelli.

Ayrıca, İspanya'da toplumsal gerginliğin arttığı şu günlerde, Başbakan, çatışmaları, Franco'cu terimlerle dile getiriyor ve durum gözlemlerini de Franco'cu bakış açısından yapıyor. Örneğin, "kanun dışı" sendi -

kaların yabancılardan para alan kışkırtıcıları olduğunu söylüyor. Tepeden inme sendi -kaların emekçi kütüphaneleri temsil etmedikleri ortaya çıktığından beri hemen yapılması gerekli hale gelmiş olan sendika reformu da ileri bir tarihte atıldı. Bağımsızlık isteyen etnik gruplara, eskisinden daha sert bir bas -kıyla cevap verileceği anlaşılıyor.

KOMÜNİST PARTİSİ SCRUNU

Son olarak Komünist Parti sorununun da büyük önem taşıdığını söylemeliyiz. Başbakan, Komünist Partisinin, İspanyol demok-rasisi içinde hiç bir zaman yer alamayacağını ileri sürdü. Cysa, "Demokratik Koordinasyon" topluluğu içinde yer alan muhalefet partilerinin çoğu, Komünist Partisini desteklemeye devam ediyor. Hükümetin Komünist Partisinin yalnız bırakma politikası, bugüne kadar başarısızlığa uğradı. Bundan sonra başarı kazanabileceği de söylenemez.

Komünist olmayan solcular, demokratik ilkelerin kayıtsız şartsız uygulanmasını istemekle yetinmiyorlar. Hiç bir parti, "yeraltı etkinliği" gösterme ayrıcalığının komünistlere bırakılmasını istemiyor. Muhalefet liderlerinden birçoğu, iç savaşın etkisini hâlâ duyan İspanya'da, serbest seçimlerin, Komünist Partisinin gerçek yerini alması sonucunu doğuracağını düşünüyor. Komünist Partisinin yeri ise sonalığı kadar önemli olmayacak. Bundan ötürü, iktidarın sert tutumu, bu liderlerin gözünde, sadece haksız değil aynı zamanda hatalı.

İKTİDARIN İÇİNE DÜŞTÜĞÜ ÇIKMAZ

Kral Juan Carlos'un Birleşik Devletlere yapacağı seyahatten birkaç hafta önce, Başbakan, yaptığı konuşmayı haklı çıkarmak için, "kargaşadan" bir an önce sıyrılma gerektiğini ileri sürdü. Başbakanın, Franco'cuların "bağlılığı"ndan sık sık göz emmesi ve aşırı sağcıların "anlamsız" göstermesi gerektiğini ileri sürmesi, ulaşmak istediği amacı gerçekleştirecek iyi bir yöntem gibi görünmüyor. Ama bu durumda, başka bir yöntem de bulunamaz.

VIETNAM SAVAŞININ RAPORU AÇIKLANMAYA BAŞLADI

"Saygon kuvvetleri Orta Yaylalar'dan çekildiği gün savaşı kazanmıştık."

etnamlılar savaşı çok daha kısa bir süre içinde sona erdirebilirlerdi. Oysa General Dung'un planı başkaydı. Etmirdeki birlikleri Doğu'daki Bin Din e-yetine doğru hareket ettirdi. Komünistlerin Saygon böl-gesindeki komutanı General Tran Van Tra o tarihlere General Dung'a çektiği bir telgrafta şöyle diyordu: "Elimde az sayıda kuvvet olduğu için istediğim değişiklikler yerli iş-gal etmekte güçlük çekiyorum ve üzülmüyorum. Biraz daha fazla sayıda kuvvet olsaydı, emrimde, çok daha geniş bir bölgeyi denetimim altına alırdım."

RAPORUN TAMAMI

General Dung, savaş hakkında raporunun yakında tamamlanacağını ve bundan sonraki bölümlerde 29 Mart ile savaşın son günü olan 30 Nisan arasındaki kısmın yer alacağını da açıkladı. Şimdi Vietnamlılar kadar dünya kamu-oyu da raporun tamamının açıklanacağı günü bekliyor. (International Herald Tribune)

General Dung'un raporu nun diğer ilginç noktaları ise şöyle sıralanabilir:

-Tutsak düşen iki Güney Vietnamlı subay, Başkan Van

lar düştükten sonra Kuzey Vi-

etnamlılar savaşı çok daha kısa bir süre içinde sona erdirebilirlerdi. Oysa General Dung'un planı başkaydı. Etmirdeki birlikleri Doğu'daki Bin Din e-yetine doğru hareket ettirdi. Komünistlerin Saygon böl-gesindeki komutanı General Tran Van Tra o tarihlere General Dung'a çektiği bir telgrafta şöyle diyordu: "Elimde az sayıda kuvvet olduğu için istediğim değişiklikler yerli iş-gal etmekte güçlük çekiyorum ve üzülmüyorum. Biraz daha fazla sayıda kuvvet olsaydı, emrimde, çok daha geniş bir bölgeyi denetimim altına alırdım."

RAPORUN TAMAMI

General Dung, savaş hakkında raporunun yakında tamamlanacağını ve bundan sonraki bölümlerde 29 Mart ile savaşın son günü olan 30 Nisan arasındaki kısmın yer alacağını da açıkladı. Şimdi Vietnamlılar kadar dünya kamu-oyu da raporun tamamının açıklanacağı günü bekliyor. (International Herald Tribune)

General Dung'un raporu nun diğer ilginç noktaları ise şöyle sıralanabilir:

-Tutsak düşen iki Güney Vietnamlı subay, Başkan Van

lar düştükten sonra Kuzey Vi-

etnamlılar savaşı çok daha kısa bir süre içinde sona erdirebilirlerdi. Oysa General Dung'un planı başkaydı. Etmirdeki birlikleri Doğu'daki Bin Din e-yetine doğru hareket ettirdi. Komünistlerin Saygon böl-gesindeki komutanı General Tran Van Tra o tarihlere General Dung'a çektiği bir telgrafta şöyle diyordu: "Elimde az sayıda kuvvet olduğu için istediğim değişiklikler yerli iş-gal etmekte güçlük çekiyorum ve üzülmüyorum. Biraz daha fazla sayıda kuvvet olsaydı, emrimde, çok daha geniş bir bölgeyi denetimim altına alırdım."

RAPORUN TAMAMI

General Dung, savaş hakkında raporunun yakında tamamlanacağını ve bundan sonraki bölümlerde 29 Mart ile savaşın son günü olan 30 Nisan arasındaki kısmın yer alacağını da açıkladı. Şimdi Vietnamlılar kadar dünya kamu-oyu da raporun tamamının açıklanacağı günü bekliyor. (International Herald Tribune)

General Dung'un raporu nun diğer ilginç noktaları ise şöyle sıralanabilir:

-Tutsak düşen iki Güney Vietnamlı subay, Başkan Van

lar düştükten sonra Kuzey Vi-

Etyopya Hükümetinin inandırıcı olamaması binlerce insanın hayatını tehdit ediyor

ADDİS ABABA - Etyopya Hükümeti ile yabancı yardım kuruluşları arasında, geçen yaz aylarında ülkenin Güneydoğu bölgesinde binlerce göçmenin ölümlerine bir numaralı nedeni olarak gösterilen güvensizlik ve kuşku-duygularının giderek daha da arttığı yetkililer tarafından açıklandı.

Etyopyalı yetkililer birkaç gün önce yabancı yardım kuruluşları yetkililerine bir rapor sundular ve ölümlerdeki bir yıl içinde, ülkenin gereksinime duyacağı yiyecek maddeleri ve yardım malzemesi hakkında bilgi verdiler. Yirmibeş sayfalık raporda belirtildiğine göre, Etyopya ölümlerindeki bir yıllık dönemde 240 bin ton tahıl, her biri beşer tonluk 575 adet ağır yük kamyonu ve 42 milyon dolarlık krediye gereksinime duyacak. Etyopyalı yetkililer 730 bin kişinin yardıma muhtaç durumda olduğunu, bunlardan yarım milyonunun yaşıyabilmek için besin maddeleri bek-

lediğini de yabancı yetkililere bildirdiler.

HER ŞEY YAĞMURA BAĞLI

Başkent Addis Ababa'da açıklama-ya bulunan bir Etyopyalı yetkili, ölümlerdeki aylarda yağışlar gene başla-mayacak olursa durumun çok daha kötüleşeceğini, o zaman yabancı yardım kuruluşlarından istenen yardım miktarının daha da artırılması gerektiğini söyledi.

Halen Etyopya'da iki ilçe üç milyon kadar insana yiyecek maddesi yardım yapılmalıdır. Ancak yapılan yardım yeterli olmadığı için, bu insanların çoğu beslenme yetersizliğinin pen-

desinde kıvranıyorlar. Oğaden bölge-sinde ise 100 bin kadar göçebe çadır-larda biriken şekilde yaşamaya çalışıyor. Bunlar ihtiyaçları için gözlerini yetkililere çevirmiş bekliyorlar.

Açlık ve kuraklık sadece insanları etkilemiş değil Etyopya'da. Ülke-deki keskin hayvanların önemli bir bölü-mü de susuzluk yüzünden yok olup git-miş. Bu bakımdan ölümlerdeki aylarda yağmurlar yağsa da, ülkenin sorunla-rını kolay kolay çözümlenemeyecek.

BESLENEN KUŞKULAR

Başkent Addis Ababa'da bulunan yabancı yardım kuruluşlarının yetkili-leri ise, Etyopyalı yetkililer tarafın-

dan hazırlanan raporun abartılmış olduğunu belirtiyor ve istenen yardımların başka amaçlarla kullanıldığını iddia ediyorlar. Geçmişte de taraflar arasında bir güven havası yaratılamamış ve yardımlar verilerle alanlar arasındaki mücadeleler sürüp gitmiştir.

Taraflar arasındaki bu güvensizlik havasına, geçen yıl Güneydoğu bölge-sinde bulunan Oğaden'de 4000 göç-be-ninin açlıktan ölmeleri yol açtı. Etyop-ya yetkililer yabancı yardım yetkili-lerini daha önce uyardıklarını, ancak bu uyarıların ciddiye alınmadığını, bu-nun sonucu olarak da çok kişinin aç-lıktan öldüğünü iddia ediyorlar. Yabancı yetkililer ve uzmanlar ise kabahati Etyopya Hükümetine yığmaya çalışıyor-lar. Bu tartışmalar sürüp gittiğinde, Etyop-ya'nın aç milyonlarının nasıl kurtarila-bileceği merak konusu oluyor.

(International Herald Tribune)

T.C. Bayındırlık Bakanlığı Karayolları Genel Müdürlüğü 17. Bölge Müdürlüğü

Muallim Naci Cad. No. 105 Ortaköy/İST.

1-14. 4. 1976 tarihinde ihaleye çıkarılan ve hiç bir talip çıkmayan aşağıda mifredatı yazılı 1 adet bina yıkım ve enkazı 2490 sayılı kanun gereğince aynı şartlarla tekrar kapalı zarf usulü ile artırmaya çıkarılmıştır.

2-Bu işe ait artırma şartnamesi Karayolları 17. Bölge Müdürlüğünde (Muallim Naci Cad. No. 105 Ortaköy'de) görülebilir.

3-İhale gün ve saatinden bir saat evveline kadar taleplerin 2490 sayılı kanun gereğince hazırlayacakları kapalı zarfların 2. maddede yazılı adresdeki Komisyon Başkanlığına makbuz makbuzla verilmeleri ilân olunur.

Postadaki vaki gecikmeler kabul edilmez.

Satışı istenen bina mevki

Pafta Ada, parsel Bedel

Muhammen Geçici Teminat

İhale gün ve Saati

1-Ortaköy, Muallim Naci Cad. 21 39.165. - 2.938. - 13.5.1976

(Köp. ayağı altında bulunan betonarme karkas bina) 35 121 Saat 15.00

(2123. - M2)

Basın:15074-864

ASANLAR

Ahmet
KAHRAMANve
ASILANLAR

Arzusıyla göç etmedi
Kelebeçli götürdüler
Gece yarısı
Ay vurdu odasına
Bir daha görünmedi

CAHİT İRGAT

6 Mayıs 1972 gününün başlangıç saatleriydi. Deniz Gezmis, An'ara Merkez Cezaevinde, başgardiyanın odasında oturuyordu. Yusuf Aslan ve Hüseyin İnan ötede bir başka odadaydı. Deniz'in bulunduğu oda kalabalıktı. An'at Mükerrrem Erdoğan, kalabalığı oluşturan bireylerden bir canı. Gecenin, gecede olup bitenlerin, darağacında can veren üç gecenin ta-mığı oldu.

Aradan üç yıl geçti'ten sonra, Mükerrrem Erdoğan o seriventi bize, yerleştiği Antalya'da, avukat bürosunda anlattı. ...Söyleyeceklerimize, gecenin ta-mığı ve öteki tanıkların anlattıklarıdır. Ne e'si' ne de fazla...

Deniz'in oturduğu sandalyanın arkasında iki gardiyan ayakta, duruyordu. Gardiyanlar suskundu. Ağzıları kilitli gibi kapalı, sinirleri gergin. Biri Deniz'in sol omuzunun üstünde, öteki sağ yanında ayaktaydı. İkisinin de elleri, Deniz'in omuzundaydı. İki gardiyan elleriyle onu, sandalyaya bastırıp durdurmuştu, tutma çabasında gibi görünüyordu. Ve Deniz, durgundu. ...Sessizdi. Telaşla, heyecanla o-daya girip çıkarlara, odada duranlara bakıyordu, yadırgamayan bakışlarla. ...

Sigara içiyordu. Ama sigara tutan eller onun değildi. Elleri arkasında kelebeçliydi. Kullanamıyordu ellerini, O-

Avukatlar, belli etmemeye çalışarak ağlıyorlardı..

"Çek,, DIYE BAĞIRAN BİR SES ve GEZMİŞ'İN SON SÖZLERİ BİTMEDE İSKEMLE ÇEKİLİVERDİ

mun içtiği sigara, bir gardiyanın parmakları arasındaydı. Gardiyanın dudaklarına uzattığı sigaradan bir nefes çekiyordu. Sonra gardiyan sigarayı geri alıyordu. Daha önce başka eller ona sigarasını içirmiş miydi, bilmiyoruz...

Deniz'in sigarası erken bitti.

"SU ANAHTAR NE OLDU?"

Deniz'in ayakları prangalıydı. Pranganın zinciri kısıydı. Adım atmasına engeldi. Yere değen pranga, betona değen zincirin çıkardığı sesi veriyordu.

Beyaz, uzun bir gömlek getirdiler. Deniz, gömleğe baktı. Buruşmadı yüzü. Bağınmadı. ...

-Hayır, ölmek istemiyorum, demedi. Ne olur gençliğime acıyın. Yaşıtlım gençler, çocuklarınız eğleniyorlar. Başlayın, yaşayayım, diye yalvarmadı.

Gömleği giydirdilerken karşı koymadı, direnmedi. Titrmedi. Korkudan gözleri büyümedi. İdam gömleğini giymek için ayağa kalktı. Ayağın birbiri bağlayan pranganın zinciri betonda ses çıkardı. ...

-Anahtar, diye seslendi bir görevli. Pranganın anahtarını getirin.

Pranganın anahtarını aramaya koyuldu, görevliler, tartışmalı sesler birbirine karıştı:

-Anahtar bende değil...

-Kimde bu anahtar...

-Bir anahtarla sahip olamadınız...

Gecenin tanklarından Avukat Mükerrrem Erdoğan anlattı:

-Deniz, üzerinde idam gömleğiyle daldıklarca öylece, ayağındaki pranganın çözülerek, darağaca götürülmeyi bekledi. Bir ara prangayı kurarak ayaklarını çözmeyi denediler. 15-20 dakikalık bir aramadan sonra anahtar bulundu. Bir assubaydımış.

Deniz'in ayağındaki prangayı gözden geçirdiler. Görevlilerden biri,

-Haydi Deniz, diye seslendi.

Deniz, o gecenin tanığı olmak için orada bulunan avukatlar Halit Çelenk ve Mükerrrem Erdoğan'a baktı.

-Herkesse selam, diyerek yürüdü.

İki görevli yanaştı. Koluna girmek için uzandılar. Deniz, azarlayan bir tonla,

-Hayır, kendim yürürüm, dedi.

Yürüdü, çıktı odadan. Boyuna göre, idam gömleği kısa kalmıştı üstünde. Yürüyerek iç avluya çıktı. Darağacı buraya kurulmuştu. Darağacının kolları arasında idam ipi sallanıyordu. İlmik, ipin ucunda kocaman bir halkaydı.

Gece sessizdi. Gökyüzü bulutlu. Bir tek yıldız görünmüyordu. Bulut, yıldızların önünü kapatan perdeydi.

Darağacının kurulduğu avluda hava ağırdu. Hüzün yük-lüydü. Avlu, idam havasını, ölüm sessizliğini taşıyordu. Orada bulunan kalabalık da sessizdi.

MASA VE HERKES HAZIRDI. ...

Darağacının altında masa duruyordu. Masanın üstünde sandalya. Deniz masaya, sonra üstündeki sandalyaya tırmadı. Orada kaldı ve bekledi.

Cellat koşarak yanına vardı. İlmiki Deniz'in ince boyuna geçirdi.

Avukatlar, imam, gardiyanlar, bazı görevliler ölümüne giden insana karşı takınılması gereken tavırları takındılar. İmanın dudakları kıpırdıyordu.

Avukatlar Halit Çelenk ve Mükerrrem Erdoğan'ın boğazlarına bir düğüm gelip saplandı. Ardi ardına yutkundular. Sonra göz pınarlarından yaşlar akmaya başladı. Düğüm çözülüyordu. Gözyaşlarını özgür bıraktılar.

Deniz Gezmis, Yusuf Aslan ve Hüseyin İnan hakkında

ölüm cezasını veren Ankara Bölgesi Sıkıyönetim I Numaralı Askeri Mahkemesinin Başkanı Tuğgeneral Ali Elverdi oradaydı. Ankara Merkez Komutanı General Tevfik Türlü'nün elleri cebindeydi. Ağzında yarısına kadar yamış sigarası duruyordu. Sigarasından nefesler alıyordu. Ali Elverdi'nin elleri arkasındaydı. ...

Deniz'in gür sesi duyuldu, huzur veren olgu içinde. Yankılandı gecede. İdam olgusu, yeni üretici yüklemle boyutlandı. Deniz ölümünden önceki son sözlerini bağırlıyor-du.

-Çek, diye bir buyruk sesi duyuldu. Bu ses Deniz'in hay kırışını böldü. Cellat, Deniz'in ayağının altındaki sandal -yayı çekmişti, sese uyarak. ...

Avukat Mükerrrem Erdoğan anlattı:

-Deniz'in sözleri yarıda kaldı böylece. Son sözlerini bitiremedi. "Çek" diye cellada buyruk veren Ali Elverdi' ydi. Deniz'in narın yapılı vücudu boğuşa savruldu. Ama sal-lanmadı. Kendi etrafında dönmeye başladı. Ali Elverdi'nin el-leri, arkasında kalmasının üstündeydi. Deniz'in ölümüne ka-lamamıştı. Deniz'in ayakları masanın üstündeydi.

Deniz ayakları masanın üstünde, boynunda iple çarpın-dı. Deniz yaşıyor ve acı çekiyordu. İlk şaşkınlıktan sonra, görevlilerden biri, cellada buyruk verdi:

-Masayı çek. ...

Cellat atıldı, masayı çekti. Deniz'in vücudu darağacı-nın kolları arasında dönmeye başladı. Ali Elverdi'nin el-leri, arkasında kalmasının üstündeydi. Deniz'in ölümüne ka-lam arasındaki anımı seyrediyordu. ...

DEVAMI YARIN

YORUM

CHP'li milletvekillerinin gelir vergisinde değişiklik önerisi

Geçtiğimiz hafta içinde CHP milletvekillerinden bir grup Gelir Vergisi Yasasının değiştirilmesi yönünde bir girişime geçti. Meclis Başkanlığına verilen yasa önerisinde iki önemli değişiklik öngörüldü: 1) Asgari ücretin vergi dışı bırakılması ve 2) Gelir vergisi tarifesinin genel olarak hafifletilmesi.

Her iki değişikliği rakamlarla açıklayalım. Yürürlükteki yasa göre bekar bir işçinin yıllık gelirinin sadece 3600 TL tutarındaki bir bölümünden vergi alınmıyor. Bunun 1800 TL'lik bölümü "asgari geçim indirim" adı altında, diğer 1800 TL'de ücretlere tanınmış olan "özel indirim" deyimi ile ifa-de ediliyor. Halen asgari ücret 40 TL olduğuna göre, yılda 300 gün çalışan bir işçinin yıllık geliri 12.000 TL olacak ve bu işçiden yılda 1700 TL dolayında vergi kesilecektir. Yeni yasa önerisine göre ise, söz konusu 12.000 TL'dan vergi alın-mayacağına göre, asgari ücretle çalışan bir işçi 1700 TL tutarında bir vergi yükünden kurtulacaktır.

1976 yılı içinde asgari ücretlerin yükseltilmesi söz konu-su olduğu için, Gelir Vergisi Yasasında yapılacak değişiklik -ğin de-mantıklı olarak- saplanacak yeni en düşük ücret tu-tarını esas olması gerekir. Yeni en düşük ücretin 60 TL olarak saptandığını varsayarsak, yılda 300 gün çalışan bir işçinin yıl-lik geliri 18.000 TL olacak ve bu tutardan vergi kesile-meye -cektir. Halbuki aynı yükümlüğünün bugün ödediği yıllık ver-gi 3200 TL'nin üzerindedir.

Görüldüğü gibi, yürürlükteki Gelir Vergisi Yasası en dü-şük ücreti aşırı bir vergi yükü altında tutmaktadır. Aylık gel-iri 1500 TL olan bir kişi gelirinin %20'ye yakın bir bölümü-nü vergi olarak ödemektedir. Yeni önerinin yasalması -dar gelirli yurttaşları-sınırda da olsa-farahlatıcı bir etki getire -cektir. Bu bakımdan olumludur.

YÜKSEK GELİRLİLERDE DAHA AZ VERGİ ÖDEYECEK

Yeni önerinin tarifeyi değiştirici etkisi de bir iki örnekle şu şeklide açıklanabilir: Yeni öneriye göre yıllık geliri 150.000 TL olan bir yükümlü 32.000 TL vergi ödeyecektir. Halbuki yürürlükteki yasa göre aynı yükümlünün vergi bor-cu bugün 62.000 TL'na yakındır. Daha yüksek bir tutarı ala-lım. Örneğin 1 milyon TL üzerinden ödenecek vergi önerilen tarifiede 450.000 TL dolayındadır. Halbuki yürürlükteki yasa-yı göre 1 milyonluk gelirinin vergisi 600.000 TL'dir.

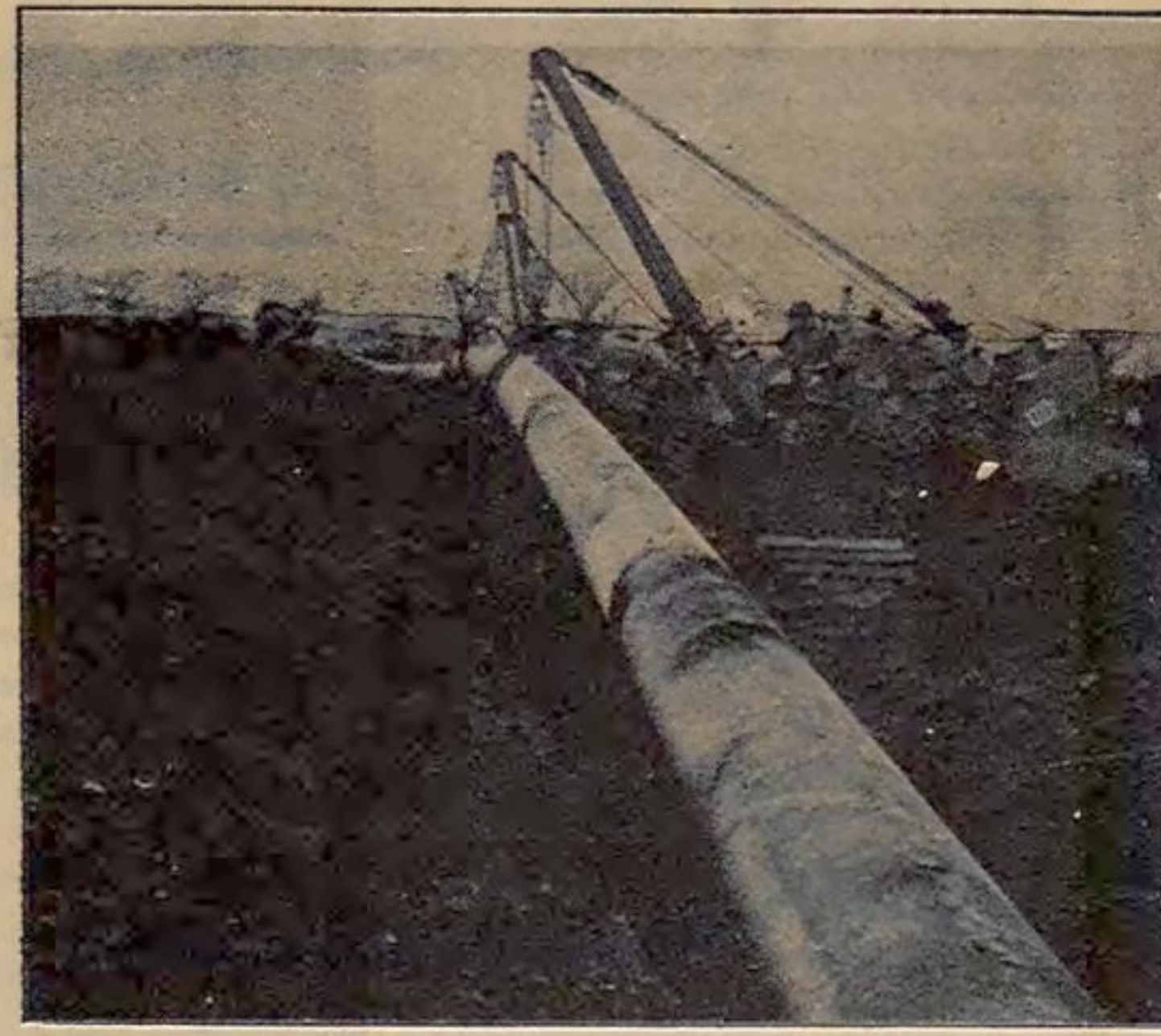
Görüldüğü gibi yeni öneri hemen bütün gelir düzeyleri-n-deki vergi yükünü azaltmaktadır. Bu yeni bir değişiklik midir? Bizce hayır. Düşük ve orta gelir gruplarının vergi yü-künün azaltılması kuşkusuz yerinde bir adımdır. Ancak yıllık geliri yüzbinlere ulaşan kişilerin vergi yükünün azaltılması nasıl savunulabilir? En üst dereceye gelmiş ve yan ödeme al-mayan bir devlet memurunun aylık (brüt) geliri 9000 TL ve yıllık geliri de 108.000 TL olduğuna göre, milyona ya kın yıl-lık gelirlerinin vergi yükünün azaltılmasının kimlerin yararlan-a-cağı oldukça açıktır. (Burada fiyat artışları dolayısıyla, vergi yükünün bütün gelir grupları için yükselmiş olduğu ve onun için böyle bir hafifletmeye gerek görüldüğü ileri sürülecek-tir. Belki, burada ayrıntılarına girmeyeceğimiz bu tez, bizce, yeterli bir gerekçe değildir).

Yasa önerisi sadece 1,5 milyondan fazla kazananların vergi yükünü artırmakla yetinmiştir. Bu ayarlama devletin vergi gelirlerinde bir artış sağlayacaktır. Ancak bu artış her halde diğer gelir gruplarına ait oranların indirilmesi nin dev-let için yaratacağı gelir kaybını gidermeye yetmeyecektir. Dolayısıyla hazinenin gelir vergisinden elde edeceği tutar -da (yeni öneri dolayısıyla) bir düşme olacaktır.

Yeni öneriyle ilgili önemli bir husus da şudur: Basına yan-sıyan kadavriyle önerinin kapsamı oldukça dardır. Ve gelir ver-gisi ile ilgili birçok önemli soruna hiç el atılmamıştır. Hal-buki gerek gelir vergisinde ve gerek vergi sisteminin tümün-de (bugünkü düzen içinde bile) yapılabilecek birçok düzelt-me söz konusudur.

KENAN ATALAY

Ekonomi Çalışma : İş dünyası • Sendikalar • Yorum • Haberler •

UNCTAD Genel Sekreteri Corea.

"Üçüncü Dünya ülkeleri bir yoksulluk perdesi altında bulunmaktadır"

Birleşmiş Milletler Ticaret ve Kalkınma Konferansı (U- NCTAD) Genel Sekreteri Gamani Corea, dün Kenya'nın başkenti Nairobi'de başlayan UNCTAD dördüncü dönem toplantısından önce verdiği bir demeçte, Üçüncü Dünya ül-kelerinin dünya ekonomik düzenine bakış tarzlarında köklü bir değişim olduğunu belirterek "Üçüncü Dünya bugün bir yoksulluk perdesi ardındadır." dedi.

Gamani Corea, Fransız gazeteci Olivier Todd'a verdi-ği demeçte özetle şunları söyledi:

"UNCTAD, dünya zenginliklerinin ve gelirinin daha adil bir biçimde dağıtılmasını sağlamak için çalışmaktadır. Amacımız zenginlerle yoksullar arasında bugün varolan u- çunumu daraltmaktır ve UNCTAD, bunun, zengin ülkelerin yapacakları yardımlarla, sorunlara sadece insancıl ya da hak-ları açarak bakarak çözümlenemeyeceğini inanmıştır. Biz, UNCTAD olarak yapısal değişiklikler, bugüne kadar yoksul ülkeler aleyhine işlemiş olan dünya ekonomik düzeninin de-ğiştirilmesi istiyoruz.

Üçüncü Dünya ülkeleri kendilerine hedef olarak, bu yüzyılın sonunda toplam sanayi üretimini yüzde 25'ini ger çekleştirmeyi seçtiler, bugün bu oran yüzde 7'dir. Bunun ger çekleştirmek için yeni bir hareket tarzı gerekmektedir.

Zengin ülkelerle yoksullar arasındaki uçurum giderek, derinleşmektedir. Buna yoksul ülkelerin daha da yoksullaş-tıklarını değil, zengin ülkelere kıyasla çok daha yavaş zen ginleştiklerini anlamında söylüyorum.

Dünya ekonomisinde son bir kaç yılda görülen durgun-luk kalkınmış ülkeler için güçlükler yaratmıştır, ama bu güçlükler kalkınmakta olan ülkeler için çok daha ağırdır. Bugün sanayileşmiş ülkelerde işsizlik sayısının 15 milyona ulaşmış, söyleniyor. Üçüncü Dünya ülkelerindeki işsizlerin sa-yısı ise yüz milyonları bulmaktadır.

Sanayileşmiş ülkelerde, Üçüncü Dünyanın bütün yükü -nı kendi kolları çekiyorlarmış gibi bir kamuoyu yaratılıyor. Bu tamamen geçersizdir. Unutulmalıdır ki, Üçüncü Dünya'nın yatırım kaynaklarının yüzde 85'i gene Üçüncü Dünya ülkelerinden gelmektedir.

Dünya ekonomisi işsizleri bugünkü düzenini sürdürdü-ğü, Üçüncü Dünya bir yoksulluk perdesi altında bırakıldı-ğı takdirde, gelişmiş ülkelerin zenginleşmeye devam etme-si pek kolay olmayacaktır. " UN Development Forum

1975'TE BORU HATLARI İLE 20 MİLYON VARİL PETROL TAŞINDI

Türkiye'deki petrol boru hatlarından son bir yıl içinde 20 milyon 250 bin 177 varil ham petrolün rafineri lere taşın-dığı açıklandı.

TPAO Genel Müdürlüğünce bu konuda hazırlanan bir raporda, Batman-Dörtüyl boru hattından 15 milyon 231 bin 500 varil, Selma-Batman boru hattından 2 milyon 564 bin 673 varil, Adıyaman-Sanlı boru hattından 720 bin 217 varil ve Sancak-Pirincik boru hattından da 1 milyon 733 bin 787 varil ham petrol taşındığı bildirildi.

Batman-Dörtüyl boru hattından TPAO, Shell ve Mobil şirketlerine ait ham petrol Dörtüyl-Selma-Batman boru hat-tından ise TPAO ve Mobil'e ait ham petrol Batman rafine -risine akıtılıyor. Adıyaman-Sanlı ve Sancak - Pirincik boru hatlarının da Türkiye petrollerine ait ham petrolü ana boru hattına taşıdığı bildirildi. Yetkililer, boru hatları sayesinde taşıma giderlerinin büyük ölçüde azaldığını ve ham petrol zayiatının önleildiğini, yapımı devam eden Türkiye-Irak bo-ru hattının ise 1977 yılında tamamlanacağını söyledi. (THA)

SENDİKA HABERLERİ

Atom-İş, DISK'e bağlı

Petrol Kimya-İş'e katıldı

Genel Merkezi İstanbul'da bulunan, Atom, Azot, Boya, Kim-ya ve Petrol Sanayii İşçileri Sendikası (Atom-İş)'nin 2 ma-yıs 1976 günü yapılan 7. Olağan-üstü Genel Kurulunda DISK'e bağlı Petrol Kimya-İş Sendika-sına katılma kararı alındı.

Atom-İş Sendikası, 7 hazi-ran 1975 tarihinde toplanan 6. Olağanüstü Genel Kurulunda oybirliği ile DISK'e katılma al-mıştı.

Bu kararın bildirilmesin-den sonra DISK, Atom-İş'in DISK içinde aynı işkolundaki i-ki sendikayla görüşmeler yap-masını ve biri ile birleşmesini önermişti.

Yapılan görüşmeleri de-ğerdendiren Atom-İş Genel Kurul-u 2 Mayıs 1976'da yapılan 7. Olağanüstü Genel Kurul toplantısında kendisini feshederek DISK'e bağlı Petrol Kimya-İş Sendikasına katılma kararı al-dı.

Böylece Petrol ve Kimya iş-kollarında son bir ay içinde 2 bağımsız sendikadan da katıl-masıyla DISK'e bağlı Petrol Kim-ya-İş Sendikası bünyesinde bü-tünleşen sendikaların sayısı 4'e yükseldi. Bildiği gibi 7 tem-muz 1975'de DISK'e bağlı Kim-ya-İş ve Petrokimya-İş Sendika-ları, Petrol Kimya-İş adı altın-da birleşmişler, bunu 15 nişan

Yerli otomobil üretimi traktörden 2 kat fazla

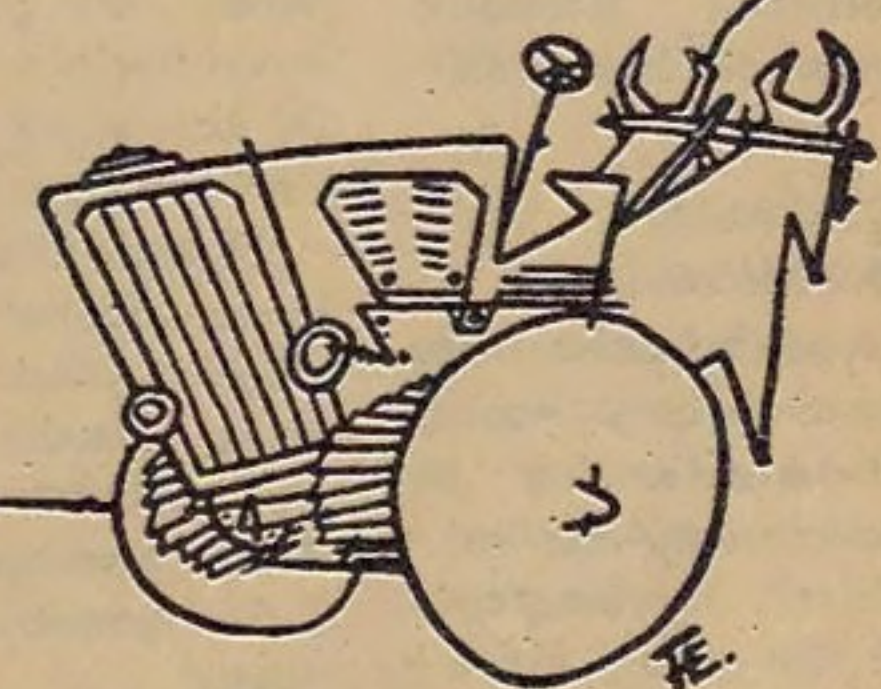
ANKARA-Türkiye'deki yerli otomobil üretimi, traktör ü-retiminin iki misline yakın bir fazlalıkla gerçekleşmekte. Resmi rakamlara göre, 1973 yılında Türkiye'deki fabrika-lar 32 bin 805 traktör imal ederken, aynı yıl, 46 bin 907 oto-mobil yapıldı. 1974 yılında 25 bin 616 traktöre karşılık 69 bin 908 otomobil, 1975 yılında ise 33 bin 861 yerli traktöre karış-lık 63 bin 670 yerli otomobil üretildiği görüldü.

Bununla beraber, bu yıl 100 bin traktöre ihtiyaç olduğunu belirten yetkililer, yıllık yerli üretimin 100 bine çıkartılması için gerekli teknik çalışmaların hızlandırıldığını ifade edi-yorlar. (AA)

cem
yayınevi

ferruh doğan asrileşen köy

20 yıl önce toplanılan, mahkeme kararıyla aklanan kitap Türk karikatürünün aranan başyapıtı

2.baskı

15 lira

Dağıtım: CEMMAY, Babiâli Cad. 19

Cağaloğlu - İSTANBUL

cem
yayıneviHILMI
YAVUZ
bedreddin
üzerine
şiiirler

10 Lira

2.baskı

Genel Dağıtım: CEMMAY
Babiâli Cad. 19 Cağaloğlu
İSTANBULAhmet
Kardam
CHP
NEDİR?
NE DEĞİLDİR?Ülke Yayınları
P. K. 512 Kızılay-Ankara
GENEL DAĞITIM:
ANKARA DAĞITIM
Bayındır Sok. 38/3
AnkaraBİZE DE İNSANCA BİR
YAŞAM...
TÜRKİYE SAKATLARDER -
NEĞİ, 1st. Şb. Tel: 21 88 82

GÖRÜŞ

Hasan Yılmaer

Onlar da haklı, sele**karşı duramazlar ki...**

Sandığımızdan da çok korkuyorlar işçiden. Bu kez yüreklerine gerçekten bir ateş düştü. 1 Mayıs günü, Taksim alanını dolduran işçinin görüşü, kararlılığı ve disiplini bir kor gibi yakıt yüreklerini.

Biliyorlardı üç - beş öğrencinin coşkusunun önüne bileceğini, bunların vura vura tüketilebileceğini, bitmeye bile sındırilebileceğini ve ne denli büyüye büyüye etki yapamayacaklarını hesaplıyorlardı.

Ama işçiden, kirpi görmüş yılan misali korkuyorlar. Onu da biliyorlar, işçinin etkisini, kararlılığını ve sonuca gidişini biliyorlar ve de hesaplıyorlar her işçinin ardından az beş oy olduğunu...

Bir kez daha gördüler İstanbul'un nasıl kendilerinden koptuğunu ve işçinin bilinçlendiğini ve her bilince erişenin de karşılarına kale gibi dikildiğini, dikileceğini anladılar.

İşte bundan da ürktüler, sinirlendiler...

Bakın AP Genel Başkan Yardımcılarından İsmail Hakkı Yıldırım neler diyor:

"CHP işçi sınıfı hakimiyeti kurma yolundadır... Marksist sloganlarla işçi bayramı yapan bazı sendikalarla CHP işbirliği içine girmiştir... Ve solcu muhalefet sokağı, milliyetçi iktidar aleyhine ayağa kaldırmaktadır..."

Ardından Genel Sekreter Yardımcısı İhsan Ataöv, ekliyor:

"Türk işçisine asgari ücreti veren, toplu sözleşmelerde onun hukukunu koruyan, iş barışını sağlayan, iş emeklilik haklarını ve kıdem tazminatı konularını çıkaran Demirel hükümetine karşı, vatanperver işçileri savaşa çağırmak cinnet alametidir..."

Gördünüz mü korkunun yürekleri nasıl sindiğini ve insana neler söylettiğini ve hatta nasıl saçmalattığını.

Yardımcılık yapanlardan biri aynı işçiler için "marksist sloganlar kullananlar..." derken, öbürü "Vatanperverler..." demektedir.

Ama onlara sorarsanız bunlar ayrı ayırdır. Birileri iyi, akıllı, uslu, söz dinler, ensesine vur lokmasını ve de oyunu al cinsinden işçilerdir, ötekiler ise kafaları ezilesi solcu takımdır.

Onlar hesabına ne yazık ki; o akıllı, uslu, söz dinler, ne verirken onu alır, işçilerin, topluluğu güneş görmüş kar gibi erirken, bu kafası ezilesilerin topluluğu sonuza dek uzanan bir yamaçtan yuvarlanan çığ gibi büyümektedir. Hem de öylesine hızla gelmektedir ki, çok kısa bir süre sonra çığız bacalarının üstünde dikilip, karşı koy maya çalışanları ezip geçecektir.

Korkularının nedeni budur.

Bilmektedirler ki, şimdi, sığındıkları, aldatıp kandırabileceklerini umdukları köylü sınıfından çıkmaktadır bu kafası ezilesiler. Dün köyde boynu bükük çift süren, "Sagol beğim Allah razı olsun, siz büyüklerimiz daha iyi bilirsiniz" diyenler, şimdi fabrikada çalışmaya başladıktan sonra kocaman kocaman laflar etmekte. "Dur bakalım, o kadar uzun boylu değil, biz de varız" diyeremekteler. Üstüne üstlük bunlar hep artmakta, hep çoğalmakta, yetmiyormuş gibi bir de memleketlerine, köylerine dek uzanmaktadır.

Sonrasındayla daha da kötü işler yapmakta, çocuklarını da okutmaktadırlar. Hem öyle, altınları bir yana yığıp "yoksuluz" dümeni ile devletin parasıyla değil, onların teri ile sağladıkları kazançla okutmaktadırlar.

Çok doğal ki kızarlar buna, çok doğal ki deli olurlar ve de ağızları köpüre köpüre küfrederek... Ve yüzbinleri ihtar ederler savcılara...

... Ne yaparsın ki, başka şey gelmez ellerinden, sele karşı duramazlar ki.

13.00 YAY - KUR

17.35 - SANİYE CAN

Uzun süredir ekranda görünmeyen sanatçının, Ankara yapımı bu programda hangi tür kuleri söyleyeceği henüz belli değil.

17.55 - UZAY MELEĞİ

Uzay serüvenlerini yansıtan çizgi film dizisinden bir bölüm daha yayınlanacak.

18.20 ÇOCUK VE SPOR

18.45 - MİNİK FİLM.

Kukla dizisinin, "Cadı'nın Nezlesi" adlı bölümü yayınlanacak.

18.55 ALMANYA'DAN MEKTUP VAR

Alman ZDF Televizyonu ile TRT'nin ortaklaşa hazırladıkları bir program ekrana geliyor.

19.25 - BİR KONSER.

20.00- HABERLER

20.30 KAYNALAR

programın "Doğum" adlı bölümü yayınlanacak. Nuri Kanar'ın başkanı bulunduğu

Spor Kulübü'nün futbol takımı son lig maçını deplasmanda oynayacaktır. Nuri Kanar, futbolculara verdiği söz üzerine, dünürü Timur Hakmen'le birlikte maçı izlemeye gider Küme düşmemeleri için maçı kesinlikle kazanmaları gerekmektedir. Oysa durum, hiç de iç açıcı değildir. Maçın bitmesine çok kısa bir süre kaldığı halde, skor hâlâ 0 - 0'dır.

21.25 - EROL BÜYÜKBURÇ

Pazar Televizyonu'nda izlediğimiz Büyükburç Ef-saneler Orkestrası eşliğinde, kendi bestesi olan altı şarkıyla ekrana geliyor: "Bile Bile Lades", "Sen mi O mu?", "Dedim Dedi", "Şaka Mako Derken", "Sing Sing Every-body" ve "Oldu Olacak".

21.55 - HABER - TARTIŞMA

(İslam Zirve Konferansı) TRT Haber Merkezi'nin hazırladığı programın konusu, İslam Zirve Konferansı. 10 Mayıs Pazartesi günü Atatürk Kültür Merkezi'nde başlayacak olan Yedinci İslam Zirve Konferansına 46 İslam ülkesi ve 7 özel kuruluşun 400 den fazla temsil-katılıyor.

23.20 GÜNE BAKIŞ.

D.B. DENİZ NAKLİYATI T.A.Ş.

31.12. 1975 BİLANÇOSU

AKTİF

	TL.
KASA	55.683.41
TC. MERKEZ BANKASI	865.608.15
BANKALAR	71.053.273.08
YOLDAKİ PARALAR	10.915.086.13
ALACAK SENETLERİ	12.286.387.62
ALINAN KUPON VE TAHVİLLER	150.000.00
İŞTİRAKLERİMİZ	10.462.500.00
VERİLEN AVANSLAR	31.370.595.57
VERİLEN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR	14.255.772.44
MUHTELİF BORÇLULAR	399.993.603.31
Resmi Daireler	39.166.270.64
Kamu İkt. Teşebbüs.	95.629.532.86
Gerçek ve Tüzel Kişil.	150.733.965.50
Diğer	114.463.834.31
STOKLAR	99.084.283.46
SABİT KIYMETLER	3.001.480.069.97
Menkuller	7.430.963.09
Amortismanlar (-)	2.525.529.14
Net Bedel	4.905.433.95
Gayri Menkuller	3.082.005.712.16
Şilep ve Tankerler	23.917.380.33
Binalar	805.033.794.61
Yapılmakta olan yatırımlar	3.910.956.887.10
Toplam..	914.383.511.08
Amortismanlar(-)	2.996.573.376.02
Net bedel	6.300.00
Diğerleri	5.040.00
Amortismanlar(-)	1.260.00
Net bedel	
TOPLAM	3.651.972.863.14
NAZIM HESAPLAR	350.175.219.47
GENEL TOPLAM	4.002.148.082.61

PASİF

	TL.
SERMAYE	1.213.329.027.04
Esas sermaye	1.300.000.000.00
Ödenmemiş sermaye (-)	86.670.972.96
YEDEKLER	19.323.022.20
KARŞILIKLAR	16.066.317.18
TAAHHÜTLERİMİZ	1.806.051.359.33
ALINAN AVANSLAR	1.844.641.08
ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR	1.112.923.44
MUHTELİF ALACAKLILAR	296.142.311.30
Resmi Daireler	10.900.340.12
Kamu İktisadi Teşeb.	37.986.621.88
Gerçek ve Tüzel Kişiler	247.255.349.30
SAİR PASİFLER	75.206.399.89
DÖNEM SAFİ KARI	222.896.861.68
TOPLAM	3.651.972.863.14
NAZIM HESAPLAR	350.175.219.47
GENEL TOPLAM	4.002.148.082.61

GİDERLER

	TL.
PERSONEL GİDERLERİ	387.013.198.66
BUNKER GİDERLERİ	208.605.448.22
MÜSTEHLİK MALZEME GİDERLERİ	35.228.578.58
GEMİLER TAMİR GİDERLERİ	73.895.885.60
GEMİLER SİGORTA GİDERLERİ	67.707.366.88
GEMİLER AMORTİSMAN GİDERLERİ	200.087.081.24
GEÇMİŞ YIL GİDERLERİ	29.308.253.79
İÇ VE DIŞ LİMAN YÜKLEME BOŞALTMA GİDERLERİ	311.946.185.61
GENEL İDARE ÇEŞİTLİ GİDERLERİ	25.005.144.78
VERİLEN FAİZ VE KOMİSYONLAR	6.334.188.59
KAMBİYO ZARARLARI	16.465.819.11
FAALİYET DIŞI DİĞER GİDERLER	2.484.588.93
DÖNEM SAFİ KARI	222.896.861.68
TOPLAM	1.586.978.601.67

31.12.1975 KÂR VE ZARAR HESABI

	TL.
NAVLUN GELİRLERİ	1.466.462.983.09
Şilepler Navlun gelirleri	1.380.999.335.25
Tankerler Navlun gelirleri	81.599.867.33
Diğer Navlun gelirleri	3.863.780.51
ALINAN DEMURRAGELER	28.067.798.11
SİGORTA ACENTELİK GELİRLERİ	9.939.371.72
GEÇMİŞ YIL GELİRLERİ	60.793.231.45
ALINAN FAİZ KOMİSYONLAR	1.834.330.69
KAMBİYO KÂRLARI	737.722.80
ARIZİ SATIŞ KÂRLARI	7.763.330.44
DİĞER GELİRLER	11.379.783.37
TOPLAM	1.586.978.601.67

Şirketimiz tecrübeli ve üstün nitelikleri haiz kaptan ve personeli ile Devlet Kuruluşlarımızın, Kamu İktisadi Teşebbüslerimizin ve Sayın İthalatçı ve İhracatçılarımızın hizmetindedir.

Filomuz sür'atli ve modern 59 adet gemi ile toplam 932.750 DWT kapasiteye erişmiştir. Yeni gemi inşaatı için yurtiçi tersanelerine verdiğimiz siparişlerle kapasitemiz daha da artırılmakta ve bu arada tersanelerimizin gelişmelerine katkıda bulunmaktadır.

Filomuzla:

1. 1.000 ila 13.000 DWT arasında değişen tonajlarda 38 adet gemimizle:

- Kontinant hattı (Anvers-Rotterdam-Bremen-Hamburg) limanlarına ayda dört sefer,
- İngiltere (Londra-Liverpool) limanlarına ayda üç sefer,
- Amerika Birleşik Devletleri Kuzey Atlantik (New York-Philadelphia-Baltimore-Norfolk) limanlarına ayda iki sefer,
- Amerika Birleşik Devletleri Güney (Savannah-Jacksonville-Miami-Houston-New Orleans-Mobile) limanlarına üç haftada bir sefer,
- Adriyatik (Trieste-Venedik) limanlarına ayda üç sefer,
- Kıbrıs-Libya (Mogosa-Tripoli-Bingazi) limanlarına ayda iki sefer ile,
- 5.500 ila 52.300 DWT arasında değişen tonajlarda 12 adet dökme yük gemimizle ülkemizin ham madde ve dökme yük taşımalarına,
- 5.800 ila 143.900 DWT arasında değişen tonajlarda 8 adet akaryakıt tankerimizle ülkemizin ham petrol ve mamul petrol taşımalarına,
- Akaryakıt taşıyabilen 3.800 DWT'lık Asit tankerimizle,

Sayın müşterilerimize en iyi hizmeti vermeye amadeyiz.

5. Bir yandan filomuzu büyütme suretiyle ülkemiz deniz ticaretinin gelişmesine hizmet etmek, öte yandan gemi inşaatı sanayimizin gelişmesine hizmet etmek amacıyla ülkemiz resmi ve özel tersanelerine;

- Herbiri 18.000 DWT'lık beş dökme yük gemisi,
- Herbiri 5.500 DWT'lık konteyner taşıyabilen kontinant hattı tipi sekiz gemi,
- Herbiri 2.700 DWT'lık konteyner taşıyabilen dört koster,

olmak üzere, toplam 144.800 DWT kapasitede on yedi gemi inşaatını siparişe bağlamakla kıvanç duyuyoruz.

D.B. DENİZ NAKLİYATI T.A.Ş.
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Bir sanat olayı genellikle iki ana öğenin bir araya gelmesi sonucu tamamlanır: Yaratıcı çalışmasıyla sanat ürününü ortaya çıkaran sanatçı ve bu ürünü sanat gereksinimini karşılamak için algılayan, bir anlamda tüketen sanat alıcısı. Sanat yapının üretilen tüketen arasında karşılıklı bir etki lenme, bir alış-veriş söz konusudur. İki yönlü olan bu etki lenim ve birbirini değiştirme diyalektik bir bütünlük taşır.

Bu yargıdan yola çıkarak sanatçının her zaman alıcısını düşündüğü ince hesaplar sonunda yaratı çabasının sürdürüldüğü sonucuna varmak doğru değildir. Sanatçı, içinde bulunduğu düzenin koşullarıyla ilişkili olarak özgürdür bir bakıma. Kendi işi, kendini bütünlük, var etmek için yaratıcılığına bile söyleyebiliriz. Ancak yaratıcı kamu önüne çıkardıkları son onur üzerindeki egemenliğini yitirmiş olur. Yaptı kendi başına toplumla, toplumda kendine ilgi gösterenlerle ilişkisini kurar ve değiştirme işlevini üstlenir. Sanatçının toplumsallaştırma gücü bu noktada başlamıştır artık. Sanatçı ise ne denli özgün olursa olsun, kendini toplumun dışına ne denli çıkarmak isterse istesin (ki bu isteği tartışılabilir, suçlanabilir bile) gene de toplumdan bütünüyle bağımsız değildir. İçinde yaşadığı toplumla belli bir oranda uyuma sağlamış da olsa, topluma tümüyle aykırı da düşse o toplumun ürünüdür. Kişiliğinin yaratı çabasının değişimi, toplumun izlenimi, etki lenimi taşı. Dolayısıyla sanatçıyla sanat alıcısı arasındaki ilişki kendi içinden gerçekleşen ve belli bir kısıtlamayı gerektirmeyen ilişkidir. Sanatçı ile de belli bir görüşün adamı olmak zorunda bırakılmasa da kendi içinden yaptığı seçime bir görüşün yanında yer alır, o görüşün kavgasına katılır. Çelişkeli toplumlarda yapılan hiçbir çalışmada çelişkelerin dışında kalamayacağına göre sanatçı da ya doğrudan doğruya ya da ürünüyle bir yana seçmiş olur. Bu bakımdan sanatçının tarafsızlığı, safı eğer korkunç bir bilgisizlikten kaynaklanıyorsa, daha da korkunç olan bir aldatmacaya dönüşür.

YARININ SEYİRCİSİYLE DÜNÜN TİYATROCUSU ELBETTE ÇELİŞİR

mazsa bir dahaki gösteri için bu gösteri lenden sonuçlar çıkarılır. Bir yığın genellemelere giderler belki de...

Tiyatrocu ve tiyatro seyircisinin etkinliğini böylece sap-tadiktan sonra yurdumuzdaki devrimci tiyatro sorununa ya-nebi liraz ancak. Çünkü şimdiye değin tiyatro alanında bir yığın yapımla ve yapımla yaşanmış, kavramlar alt-üst edilmiş, sonuna temelden yaklaşım kimi zaman bilimsel olarak kimi zaman da bilimsizce ölenmiştir. Sorunlar ana sorunları so-yutlanmıştır. Toplumun yaşadığı temel çelişime içinde ele a-lınmamıştır tiyatronun sorunları. Toplumun sınıfsal çözüm-lemesi yapılmadan tiyatro sorununa yapay çözümler öneril-miştir.

Tiyatro seyircisinin tamamına "halk"deme alışkanlığıyla başlayan yapımla çabaları, ulusal tiyatromuza dünya tiyat-rosu içinde yer sağlama ereğine değin çeşitli sapmalar gös-termiştir. Bu anlayış içinde, büyük kentlerin egemen çevre-lerinden oluşan sınıflar karması bir seyirci kesimine sesle-nen ve bütün amaçları ana çelişkeleri gözlerden saklamak olan uyutucu tiyatro çalışmalarının sorumluları, "halk tiyat-rosu" yaptıkları ruhata çelişirli sürülmüşlerdir. Tiyatronu -zun dünya tiyatrosu içinde kendine bir yer edinememiş olma-sını dert eden başka bir görüş de bütün "ulus" adına orta-ya çıkmış, öz kaynaklarına eğilmek gibi ilk aşkıda doğru gibi görünen bir yol önermiştir. Ulusal sanat ve kültür birli-ki mizminde yararlanmak elbette genelde olduğu gibi tiyat-ro alanında da doğrudur. Ne var ki bu değerler ne adına ve kimin için kullanılacaktır? Amaç kendine özgü kişi lili olan bir Türk tiyatrosu yaratmak gibi burjuva ulusallığına daya-nınca aldatmaca olmaktan öteye geçemez. Çelişkilerle dolu bir toplumda sanat da önce ana ve ikinci çelişkeleri yanı-sı-tacak, bu çelişkelerin çözümlemesi doğrultusunda işlev yük-lenecektir. Biçim ve estetik sorunlar gerek zaman gerekse sı-ra bakımından çok sonraki sorunlardır.

Günümüzde tiyatromuzun ilk sorunu da bütün toplumsal birimler gibi, toplumsal çelişkilerimizle doğru çözümleyip bu çelişkelerin ileriye dönük, çoğuş ve bilimsel veri lerle çözül-

meleri için işlev yüklenektir. Gene yukarıda dediğimiz gibi bu işlevi tiyatro ister istemez yüklenektir. Tiyatrocu bu iş-levi yüklenip yüklenmemekte özgürdür. İsteyen yaptığı öz-gür seçim sonunda ileriye dönük çabaya katılan tiyatrocu, ya-rının seyircisini oluşturdak emekçi kesime birlikte yeni bir tiyatronun yaratılması için katkıda bulunur.

Gerçekten de böyle tiyatrocularımız kurdukları toplu-luklara çabalarını sürdürmektedir.

Günümüzde tiyatromuzun ileriye dönük sorunları bu ti-yatrocularımızdan kaynaklanmaktadır. Bu tür tiyatrolar nasıl daha etkin olabileceğini araştırmaktadırlar. Seçimlerini, gittikçe tüketen, kendi çelişkeleri içinde eriyip giden eski-ye dönük seyirci doğrultusunda yapan tiyatrocularımız ise dev gibi büyüyen sorunlar arasında bocalıyor bugün. Eski ün-lerin neden seyirci toplamaya yetmediğini bir türlü anla-yamayan yapıp, uydurma nedenlerle kendi kendini avuttu-ruyor. Yaşamın pahalı olmasından televizyonun seyirci çekmesine değin uzanan bahaneler onları bir süre teselli etse bile, bi-limsel gerçek saklanamayacak denli ortadadır: Toplumsal gelişmenin gerisinde kalan toplum birimi yokolacaktır. Bağlı ol-dukları dünya görüşü ise, her şeyden önce değişimi yadsıdığı için kendi tutuculuklarını görmelerini engellemektedir. On-lar olaya pufıyla yaşamaları sürdürmeye çalışacaklar, ile-rici devrimci tiyatrolar ise şimdi lik güç gibi görünen sorun-ları yarının seyircisi ile birlikte diyalektik bütünlük içinde güden güne gözeceklerdir. Ve toplumsal çözümlerle birli-kte gelecektir tiyatromuzun sorunlarının çözümlemesi. Toplu-mun attığı her ileri adım tiyatromuza yansımak, tiyatrodan geçen gelişim toplumda ileriye dönük birikim yaratacaktır. Ve bu bize bağlı olmayan nesnel bir gerçekliktir.

GÜNAY AKARSU

AZİZ NESİN böyle gelmiş böyle gitmez 2. BÖLÜM

BABAM KENTLİLERİN YOL VERGİSİ ÜDEMEDİĞİNİ SÖYLEDİ

Haftada bir gün tatlı verildi. Daha çok lokma tatlısı veriliyordu. Ben anımsamıyorum ama, Mehmet Karahasanoğlu'nun söylediğine göre, tatlı verildiği günler, - Bugün, hergünden daha çok çalışmak zorundayım, tatlıyı haklemeliyim! demi - şim.

Bu sözümü anımsamıyorum, ama hiç de bana aykırı düşmeyecek bir söz. Lisedeyken, bu-na benzer bir davranışımı, arkadaşım söyleyince anımsadım. Lisede yemeklerimiz dü-zelmisti, bol bol tatlı verildi. O gün yeterince çalışmadımsa, başarılı olamadımsa öğle yemeğinde verilen tatlıyı yemeyerek, kendikendimi cezalandırırdım.

Bu belirlilere bakılırsa, o büyük tatilde bendeki değişim birdenbire olmuş sayılmaz. Bir gazetede okumuştum: Yol vergisini ödemeyen köylüler, devlet zorla yol yapımında çalıştırılmış. Köylü, ya yol parası denilen yılda 6 lira olan yol vergisini ödeyecek, ya da 6 - 12 gün yol yapımında çalışacak. Genellikle yol yapımıyla köylünün hamman işleri aynı zamana denk düşüyordu, yol vergisini ödeyecek parası olmayan köylü, yol yapım-dan kaçıyor. O zaman candama bunları yakalayıp, zorla, döverek, çalıştırılacakları yol-lara götürüyor.

İnanamıştım bu gazete yazısına, ya yazıydı, belki de bir gazete haberi, ya da rapor-tajdı. Benim için, yazılan bu olay inanılacak gibi değildi. Çünkü ben, o yaşımda, beni ya-tılı okulda okutanın, yedirdip içirip besleyenini, giydirdip kuşandıranın, aydan aya da yüz-elli kuruş cep harçlığı verenin hep hükümet olduğunu sanıyordum. Hükümet, bizim hükü-metimizdi, çok iyi bir hükümetti. Ben hükümetten yanaydım. Nasıl olurdu da bizim iyi ve say-gın hükümetimiz, yol vergisini ödeyecek parası olmayan yoksul köylüyü, zorla, candama, dipçigi altında yol yapımında çalıştırır!

Babamın yol vergisi ödediğini de bilmiyordum. Vemış olsaydı bilmem gerekirdi. Baba-ma sordum bunu. Kentlilerin yol vergisi ödemediklerini söyledi. Başkalarına da sordum. Kent-lin yollarını belediyeler ve devlet yapıyorlardı. Öyleyse, köylü olmak başlıbaşına suçlu ol-mak demekti. O günden sonra bu konu daha çok ilgilimi çekti. Gazetelerde bu konuya iliş-kin başka haberler, yazılar da okudum. Davutpaşa Ortaokulundayken Ş. Cemal Nadir'in karik-aturleri için Akşam Gazetesini, ben de salt değişiklik olsun diye Râtip Tahir'in (Burak) karikatürleri çıkıyor diye Milliyet gazetesini alırdım. Ama gazete yazısı okumaya, bu yol vergisi olayından sonra ilgi duymaya başlamıştım.

Kutsal bildiğim hükümetin saygınlığına karşı ilk kuşaklarım böyle başlamıştı. Yol vergi-si ödeyecek parası yok diye candama dipçigi, dayak zoruyla yoksul köylüye yol yaptırın, kentiye ayırmak tanıyan bir hükümet nasıl halkı olabiliyor? Bu, ne büyük bir haksızlıktı!

Sonra sonra, altı çocuğu olanların yol vergisinden kurtulduklarını öğrenmişim. Ga-zetelerin yazdığına göre, köylü yol vergisinden (angaryasından) kurtulmak için boynuna ço-cuk yapıyordu. Çocuğun bakım gideri, yol parasından az tutuyordu.

Bir uyanışın başlangıcıydım. İlk kez, beni yatılı okulda okutanın, karımı doyura-nın, beni giydirdip kuşandıran hükümet de gül, halk olduğunu düşündüm. Yalnız bizleri değil hükümet de, yoksul köylüsünü candama dayadı zoruyla angarya sokan hükümeti de bes-leyenini, yaptatın yine bu halk olduğunu düşündüm. Öyleyse ben kime borçluydum? Hükü-mete değil! Borcum halkımdı. Yedirdim her lokmayı, bunu bana sağlayan hakkıma öde-mek zorundaydım.

YOL YÜKÜMLÜLÜĞÜ YASASI

Cumhuriyet yönetiminin, yoksul köylümüze yüklediği bu yol yükümlülüğü haksızlığının ne olduğunu, ben çok yıllar sonra araştırıp öğrenebilecektim. Cumhuriyetin ilk dönemi tarihimizi, bu dönem toplumsal yapısını, sosyolojisini inceleyecek olanlar, 19 Ocak 1925 tarihli "Yol Mükellefiyeti Kanunu"nu kesinlikle bilmeleri gerektiği kanusundayım. Cumhuri-yetin kuruluşundan iki yıl sonra yapılan ve "Köylü Efendimizdir!" denilen bir dönemde yü-rürükte olan bu yol yükümlülüğü yasası, halka yasa yoluyla yapılan haksızlıktır. Haksızlı-ğın en açığı da, yasalar çiğnenerek yapıları de gül, yasalara göre, yasalara uyularak yapı-lanır; hem haksızlık, hem de yasal olanıdır. Bu yasal yükümlülüğün angarya olduğunu an-garyanın da insanlık dışı ve yasadı olduğunu bu yasanın yapıldığından yirmi yıl sonra, İkinci Dünya Savaşı sonrasında, Türk hükümetinin de imzaladığı İnsan Hakları Evrensel Bildirisiyle öğrenecektik.

Sözkonusu yasanın birinci maddesi şöyleydi: "Türkiye'de yaşayan bütün erkek nüfus 18 yaşından 60 yaşına dek yol yükümlülüğü altın-dadır."

Yasanın ikinci maddesi şöyle buyurur: "Yol yükümlülüğü, yılda 6 günden az, 12 günden çok olmamak üzere İl Genel Meclislerince her yıl belirlenecek süre içinde ortalama gücü olan bir işçinin göreceği iştir."

Yasanın 4. maddesine göre, köylü, köyünden sekiz saatlik uzaklıktaki yollarda çalıştır-ılıyor, ama Genel Meclis karar verirse 8 saatten uzak yollarda da çalışmaya gönderiliyordu.

Yol yükümlülüğü para olarak da ödenebilir. Bu yasanın 15. maddesi çok korkunçtur; yol parasını ödemeyen yoksul köylünün, neden jandama zoruyla yollarda çalıştırıldığını a-çıklamaktadır. 15. maddeye göre bir köyün muhtarı, toplaması gereken yol parasının yarısını toplayabilmişse, topladığı paranın yüzde ikisini kendisine ikramiye olarak verir. Toplayaca-ğı yol parasının yüzde yetmişini toplamak başarsını gösterebilmişse muhtar topladığı pa-ranın yüzde üçünü, daha da çok toplayabilmişse yüzde beşini ikramiye olarak alır. Bu koyu-nu, koyunun kurdur yapmaktır. Bu durumda elbette köy muhtarı, kendi çıkarını gözlemek du-rup dururken para kazanmak için, yüzde ikileri, yüzde üçleri, yüzde beşleri hem de yasa yoluyla cebine indirmek için, yol paralarını vermeye köylüyü zorlayacak, kendi köylüsünü, yine köylü olan jandamayı, yol angaryasına gönderecek korkutacaktır.

Bu yasanın 17. maddesi, yol parasını veremeyenleri, "zorla ve gerekirse candama gö-zetimi altında çalıştırılacağı"ni buyurmaktadır.

LİSEYE GEÇİŞ

Yol yükümlülüğü Yasasını bilmiyordum. Ama yılda 6 lira olan yol vergisini ödeyemediği için yoksul köylü candama zorla altında köyünden iki - üç gün uzaklıktaki yerlerde yol yaptırıldığını gazetelerden okuyup öğrenmişim. Bu haksızlık, ben de bir saplantı düşünceydi. Ben okulda rahatta ve güvendedim, yeni giysilerim, ayakkabım, kitaplarım, herşeyim vardı. Karım doyuyordu. Kışın sıcağıydım. Ama bütün bunlar, bana ve arkadaşlarıma, 6 lira yol vergisini ödeyemedikleri için dövülerek, zorlanarak yol yapımında çalıştırılan yoksul insanların alınteriyle, emeğiyle sağlanıyordu. Onların yiyeceklerini, bane yedirdiyorlardı. O zamana dek hep kutsadığım, saygı duyduğum hükümetin yaptığı bu haksızlığı sezmemek çok tedirginim. Tatlı sona erdiğinde, hem işte bu tedirgin düşüncelerin sonucu olarak, hal-kıma olan borcumu ödemek kararıyla Kuleli Askeri Lisesi'ne gelmiş, dokuzuncu sınıfta öğre-nime başlamıştım. Hergün bu borcun, nasıl ödenemez bir borç olduğunu anlıyordum. Lise ög-rencisiydim ve artık çok başka bir insandım.

SON

1 Mayıs sergileri

DİŞKİN 1 Mayısla ilgili ola-larak İstanbul Belediye Sarayı Galerisinde düzenlediği grafik sergisinde, birçok ünlü grafikçi, ressam, fotoğrafçı ve karikatür-cü yer alıyor. İşçi sınıfının mü-cadele, dayanışma ve birliğin konuları sergide, ilerici san-attın seçkin örnekleri veriliyor. Karikatürçüler Derneği ise, 1 Mayıs gününü, Tepebaşı'ndaki Karikatür Müzesinde açtığı ser-giyle kutladı. Üyeleri en yeni yapıtlarının yer aldığı sergi, 15 mayısa kadar izlenebilecek. Türkiye İşçi Partisi'nin 1 Mayıs gecesinde sunulan "Se-lam İşçi Sınıfına" adlı, gündüzya-plant büyük işçi yürüyüşünden fotoğrafları da kapsayan fotoğ-raf sergisi ve işçi sınıfının mü-cadelesini konu alan karikatür sergisi, geceye katılanlarca il-giyle izlendi.

AKADEMİ

KİTÂBEVİ'NİN

İMZA KAMPANYASI

DEVAM EDİYOR

Nişantaşı'ndaki Akademi Kitabevi'nde tanınmış yazar ve sanatçılarımız için düzenlenen imza günlerine devam edilmek-tedir.

Akademi Kitabevi'nin ma-yıs ve haziran aylarına ilişkin imza günleri programı şöyledir: 6 Mayıs Adilet Ağaoğlu, 7 ma-yıs Ruhu, 10 Mayıs Vedat Türk-alı, 13 Mayıs Tahsin Yücel, 17 Mayıs Tühan Selçuk, 21 Mayıs Sezer Tansuğ, 24 Mayıs A. Kadir, 31 Mayıs Asım Bezirci, 3 hazi-ran Azra Erhat ve 7 haziran Ni-hat Behram.

Ayrıca 20 Mayıs, Sait Faik Hikâye Ödülü'ne kazanan sa-natçı için imza günü olarak sap-tandı.

Sinema emekçileri toplanıyor

Oyuncular, yönetmenler, stüdyo ve set işçilerinden olu-şan Türk sineması emekçileri, 8 Mayıs cumartesi günü saat 9.30 da Dünya Sineması'nda topla-narak, Türk sinemasının çeşitli sorunlarını tartışacak ve örgüt-lenme çalışmalarına başlayacak lar.

Lütfü Ö. Akad, Atıf Yılmaz, Vedat Türkali ve Hakan Bala-mir'in de içinde bulundukları düzenleme kurulunun yaptığı a-çıklamaya göre, güncelliği iyi-ce artan sansür- konusu, kalite-li filmlerin yapımında karşıla-şılan güçlükler ve bütün emek-çileri ilgilendiren sorunlar ku-rulması gibi sorunlar toplanıda gündeme getirilecek. Ayrıca, tüm yönetmen, oyuncu ve kame-remanlarla diğer emekçilerin örgütlenmesi sorunu da tartış-ılacak. Bu sorunları yansıttak bir gazetenin çıkarılması da, toplanının gündeminde bulun-u-yor.

Türkan Şoray, Fatma Girik gibi ünlü sinema oyuncuların to-planıya katılacaklarını bildirdi-ler. Tutuklu bulunan Yılmaz Gü-ney'e ise, Türk sinemasındaki bu yeni hareketi desteklemesi için çağrıda bulunuldu.

Sinema emekçilerinin 1 Ma-yıs Büyük İşçi Yürüyüşü'ne ka-tılmalarda bu yeni hareketin bir parçası olarak yorumlanıyor.

KARAGÖZ ŞEHİR TİYATROLARINDAN KAPI DIŞARI EDİLDİ

Recep BİLGİNER

(Dünden devam) Bir yandan, Türk tiyatrosu-nun, geleneksel gösteri türle-rinin kurulması gerektiği id-diaları sürüp giderken, öte yan-dan, hem ülkemizde hem de dış-ülkelerde başarılı gösteriler yapılmış, iki, Kukla ve Karagöz sanatçısına gereken ilgi göste-rilmiyor. Ama, yabancılar, biz-den daha çok ilgilileniyorlar, da-ha çok takdir ediyorlar bu iki sanatçıyı.

BİR TEŞEKKÜR

İşte bazı örnekler: İtalyan Kültür Heyeti Başkanı, 24 Mart 1976 tarihli mektubunda şöyle diyor: Tiyatro salonumuzda oy-nattığınız ilginç Karagöz gös-terisi için, gerek İstanbul İtal-yan Kültür merkezi, gerek ken-di adında, candan teşekkür ede-rim.

Cyuncular, özellikle çocukla-rın salonu doldurduğu öğleden-sonraki gösteride sunulan oyun, büyük ilgi topladılar. Sizler, Karagözün ünlü kişilerini per-

dede yaşatmakla, gerçekten, Türk Kültürünün hizmetinde si-niz.

ALMAN GAZETELERİ

Gene, bir Karagöz temsili-nedeniyle, Avusturya Başkonsu-losu, Tacettin Diker'e mektup-la teşekkür ediyor ve gösteriniz Büyük Türk tiyatrosu geleneğinin en mühim bir görüntüsünü tan-mak fırsatını verdi diye de ek-liyor.

Geçen yılki, Almanya tur-ne-si nedeniyle, Alman gazete-lerinin Karagöz gösterileri hak-kında çok övgülü yazılar yayınladı-ğı Tacettin Diker ve arka-daşı Orhan Kurt, şimdi, yeniden, kendi ülkelerinde, kendi ülke-lerinin halkına ve çocuklarına, Karagöz ve Kukla gösterilerini sunmak için çırpınıyorlar.

YUNANLARA KIZARIZ DA

Ne garip, kendi öz değer-lerimize, başkaları bizden önce sahip çıkar. Örneğin, Yunanlı -

YABANCILAR VE BİZ

Karagöz gibi, katkısız bir Türk gösteri sanatı olan bir sa-nat dalının değerini, yabancı-lar bizden daha iyi bilir. Biz, ancak bu tür işlerin deli-kodu-sunu yaparız. Herşeyimiz lafta kalır.

Şehir Tiyatroları, bir yan-dan Kahvelerde Tiyatro, ya da Crt Cynnu, Meddah gibi gös-terilerle, gösteri sanatını halkın ayağına götürmek iddiasında ol-duğuna göre, ayağına kadar ge-relen Karagöz ekibini, kapı dışarı etmek yerine, bünyesine alması gerekir.

ŞAİRİN DONATIMI

Valéry'nin roman okumadığını söyler-ler. Zaman kaybı olarak görmüş roman okumayı. Daha çok anılar ilgilendirmiş onu, şiirsel donatımını gerçekleştiren en çok basırdıydı şey anı kitapları okumak-mış. Julien Benda'nın da roman okuma-yı sevmediği bir yerden okumda kalmış. Boyuna bilimsel yapıtlar okumuş. Julien Benda'yı anlamak yine de olanaklı. Enin-de sonunda bir bilim adamı o. Ama koca Valéry'nin hiç roman okumamış olması dü-şünülebilir mi? Herhal, romansanatını iz-lemediğini, sıkı bir roman okumamış ol-madığını belirtmek için söyleniyor bu söz. Ya da büyük tutkuya anılara sarılığının ne-denleri anlatılmak isteniyor. Her yazarın böyle bağlandığı türler vardır. Ahmed Arif de romana yaklaşmaz pek. Ama ondaki ro-man okumamak anlamında değil. Roman yazanlara bir türlü ilk erdiremiyor Ah-med Arif: "Roman yazmak hamallıktır" diyor. Oğuz Atay da, ilk romanı yayımlan-dığı sıralarda, kendisiyle yapılmış bir ko-nuşmada bizim edebiyatımızda romanı -lardan çok şairleri ilgilendirdiğini söy-lemiştir.

Bizim kuşak şairlerine baktığımız zaman şunu görüyoruz: Resim sanatını yakından izlemişler; müzikle hiç de ilgili değil ola-mamışlar; roman ortada kalmış; denemey-le beslenmek istemişler (bu alanda da hep

Montaigne çıkması karşılıklı); siyasal ve toplumsallaştırma yapıtları orta yaş suların-da yettinebilmişler; sinemayı sevmişler, ama daha çok roman olarak görmüşler bu sanatı; eski Osmanlı yapıtlarına karşı za-man zaman tutukları olmuş, ama onları da çoğunca birer antika olarak görmüşler. Yon-tu sanatına karşı bilimsiz ve köksüz bir sevgi, bir tanıma beslemişler. Tiyatroya pek yaklaşmamışlar (Oysa 1940 kuşağı şair-leri tiyatroya sevmişler, hatta ona kuşul-lanmışlardır). 1940 kuşağında bir ansiklo-pedi tutkunluğu, biraz da ondan gelen bir bilgi dağınıklığı var. 1950 kuşağı şairleri ise daha çok tek tek kitaplara bağlanmış-lar. Ayrıntı egemenliği gibi, uzmanlaşma gibi görünmesine karşın, bunun onlarda, düşünce planında, daha büyük bir dağ-ınlığıyla açtığı kanısındayım. Donatım ve avadanklıklar şaire göre değişiyor. Ku-şağa göre de değişiyor. Önemli bu, 1950 ku-şağı edebiyattan siyasa ya pek köprü ata-madı. 1960 kuşağı da siyasadan edebi-ya köprü atmadı zorluk çekiyor.

Avadanlık dedim. Mayakovski'nin, şai-rin avadanklıklarını anlatan "Şiir Nasıl Ya-zılır?" başlıklı bir yazısı vardır. Şiirin ra-conundan söz eder.

Kuralları var mı bu işin? Mayakovski'ye göre var. Ama bunlar yalnızca başlama

Cemal SÜREYA

kurallardır. Satranç oyununa girenkenki gibi kesin bazı biçim formleri. Satrançta ilk hamleler nasıl birbirine benzer, tıpkı böyle. Ama bir noktadan sonra hamleleri ya-ratmaya başlarız.

Mayakovski, şiir yazmak için gerekli koşulları ve donatımı şöyle açıklıyor:

1-Yalnız şiirle çözülebilecek bir so-run olacak;
2-Şair, bu sorun karşısında sınıfının genel duygusunu ve amacını sapıyacak;
3-Bir sözcük malzemesi hazırlayacak;
4-Donatım (kâğıt, kalem, telefon, bi-siklet, masa, ayrıca şairine göre pipo, ya da sigara);
5-Bir sözcük görgüsü, sözcük hazinesi.

Elbet, bunlar şiire başlangıçları kural-lardır. Mayakovski örnek de veriyor. Diye-lim şair cephede ki erler için şarkı sözleri yazacak. Sorun o olacaktır. Sınıfsal amaç: Haksız düşmanın yenilmesidir. Malzeme: Erlerin söz hazinesi. Donatım: Kafiyelerle zenginleştirilmiş gâstuşka.

Şairin böyle bir çalışmaya hazır olma-sı için bir "şiirsel stok" gerek. Bu konuda şöyle diyor Mayakovski: "Bu stoku hazırlamak için günde 10-18 saatini veririm". Şiiri bir sanayi olarak görüyor. Bu yüzden şair her gün çalışmalıdır. Mayakovski not defterini de şair görüyor. Sonra da ekliyor: Gençler için şair değil!

Polat'ın görevden alınması konusu, Bakanla Genel Müdür Vekilinin arasında açıldı; Akgül istifa etti

ANKARA-Futbol Federasyonu Başkanı Hasan Polat'ın görevden alınması konusunun Gençlik ve Spor Bakanlığı ile Be- den Terbiyesi Genel Müdür Vekili Talat Akgül'ün arasında açıldığı bildirildi.

Gençlik ve Spor Bakanlığı Şekit Erek bir süre önce Beden Terbiyesi Genel Müdür Vekili Talat Akgül'den Hasan Polat'ın görevden alınmasını istemişti.

UYUŞMAZLIK

Bunun üzerine harekete geçen Talat Akgül bazı çalışmalarında bulundu. Polat'ın görevden alınması kendisinin de istediğini ancak bunun için Haziran ayına kadar bekleyeceğini Erek'e bildirdi.

Aradan bir süre geçtikten sonra Bakan Erek'in fikrini değiştirerek Polat'ın görevden kalmaması istediği öğrenildi.

AKGÜL'ÜN İSTİFASI

Bakan'ın bu konuda karar değiştirmesi Genel Müdür Vekili Talat Akgül'ü müskül duruma bıraktı.

Bakanın bu tutumuna karşısında Beden Terbiyesi Genel Müdür Vekili Talat Akgül rahatsızlığını fliresi sürerek istifa etti ve dilekçesini Gençlik ve Spor Bakanlığı Şekit Erek'e verdi.

Türkiye'de güreşi verimli olarak sürdüren altı kulüp var

ANKARA - Türkiye'de güreş faaliyetlerini verimli olarak sürdüren kulüplerin sayısı 6 olduğu açıklandı.

Güreş federasyonu uzman üyeleri tarafından hazırlanan rapora göre, Türkiye'de verimli olarak güreş faaliyetlerini Emniyetspor, Tekelspor, Petrolspor, Şekerspor ve İskenderun Demir Çelik Kulüpleri sürdürmektedirler.

Raporda ayrıca, güreş Eğitim Merkezi olarak faaliyet bulan yerlerin a- maçlarına uygun olarak çalışmadığı da belirtildi.

KAHRAMANMARAŞ GÜREŞ KULÜBÜNÜN AÇIKLAMASI

Kahramanmaraş Güreş Kulübü basın sözcüsü Osman Sayın, Güreş Milli Takımının Leningrad'da almış olduğu kötü sonuçlarla ilgili olarak yöneticileri kinadı ve "güreş takımı bile olmayan bilt gelerde Türkiye şampiyonası yapılsa elbette güreşte bu hallere düşeriz" dedi.

Güreşin yurt gençleri ne sevdiğini öğrenmek gerekli olduğunu ve Güreş Federasyonunun "güreş sevdime politikası" gültüğünü belirtten Osman Sayın Kahra-

manmaraş'ın güreşçi fideliği olduğunu, ancak federasyonun ilgisiz davrandığını söyledi. "Kahramanmaraş güreşin ana kaynaklarından biridir. Fakat Kahramanmaraş bir Eğitim Merkezi kurularak özüncebir şeker verilmiş ve uyutulmuştur. Güreşçinin bol olduğu yerlerde güreş yapılmıyor. Federasyon üyeleri de işi yerler görmek için güreş müsabakalarını güreş ile alakalı ve alakasız yerlerde yapıyor. Ama böyle tutumlar güreşin ana kaynaklarının kurutulmasına sebep oluyor ve ne ticede Leningrad'daki gibi hezime uğruyor" sonradan neden bu hale düştük diyoruz" dedi.

Güreş kulübü yöneticileri açılışta yaparken

75'nci dakikaya kadar 1-0 mağlup oynayan Liverpool, hem maçı hem şampiyonluğu aldı

LIVERPOOL - İngiltere Birinci Liginin tarihinde geçen final maçında, Liverpool 75 dakika yenik durumda yadıktan, sonra rakibi Wolverhampton'u 3-1 yenerek dokuzuncu kez şampiyon oldu.

Maçın ilk dakikaları karşılıklı ataklarla geçtikten sonra 14.ncü dakikada Steve Kindon, Wolverhampton'u 1-0 öne geçiren golü attı.

75'inci dakikaya kadar 1-0 mağlup oynayan Liverpool bu dakikada Keegan'ın golüyle beraberliği sağladı.

Beraberlik gözlünden sonra daha da rahat oynamaya başlayan Liverpool, 85.nci dakikada Toschak'ın golüyle 2-1 öne geçti. Perde son dakikada Roy Kennedy'nin üçüncü golü ile kapandı.

Wolverhampton bu nilgi ile ikinci kumeye düştü.

Liverpool 42 maçlık birinci lig sezonunu 60 puanla kapattı. Queens Park Rangers 59 puanla ikinciliği, Manchester United 56 puanla üçüncülüğü ve Derby County de 53 puanla dördüncülüğü kazandı. Unlu Arsenal 36 puanla çok sonlara da yer aldı.

İngiltere liglerinde şampiyonların listesi şöyledir:

Birinci Lig: Liverpool

İkinci Lig: Sunderland

Üçüncü Lig: Hereford United.

Dördüncü Lig: Lincoln City.

Birinci Lig'den Sheffield United, Burnley ve Wolverhampton ikinci lige düşerken ikinci ligden şampiyon Sunderland ile beraber Bristol City ve West Bromwich Albion da birinci lige yükseltilmişlerdir.

Soyuer: «Genç Milli Futbol Takımımız Avrupa Şampiyonluğu için oynayacak»

ANKARA - Macaristan'da yapılacak UEFA Gençler Şampiyonası finallerine katılacak Genç Milli Takımımızın antrenörü Zeynel Soyuer, "bu sene Avrupa şampiyonluğu için mücadele edeceğiz" dedi.

Genç Milli takımımızla bir kadroya sahip olduğuna ifade eden Soyuer, "THA'yı verdiği demecinde şunları söyledi: "Avusturya Genç Milli takımını eleyerek finallerde katılmaya hak kazanan takımımız, bu güne kadar oynadığı maçlarda başarılı sonuçlar almıştır. Macaristan'da İspanya, İsviçre ve İzlanda'nın bulunduğu grup mücadelesinde edeceğiz. Grup şampiyonasını Türkiye-İspanya arasındaki karşılaşmanın tayin edeceği kanısladım. Elimizde güçlü bir kadro var. Uzun süredir bir arada oynayan ekibimizin finallerde başarılı olacağına inanıyorum. Geçen sene bazı şansızlıklar nedeni ile Avrupa dördüncüsü olduk. Ancak, bu sene şansımızı iyi kullanmaya çalışacağız. Genç Milli takımımız eleme grubunda birinci olduktan sonra B. Almanyası'da düzenlenen turnuvaların şampiyonluğunu da kazanmıştır. Macaristan'da Türk futbolunu en iyi şekilde temsil etmek ve Avrupa'nın en iyi dört takımı arasına girmek çabası içinde olacağız" dedi.

ORHAN ERGÜDER: «GALATASARAY'I MUTLAKA YENMEK İSTİYORUZ»

Fenerbahçe Genel Sekreteri Orhan Ergüder "canımızı dişimize takarak Galatasaray'ı kazanmaya çalışacağız" dedi.

"Kardeş kulüp Galatasaray'daki olayların onların bir iç meselesi olduğunu belirten Orhan Ergüder, şunları söyledi: "Çetin günlerin eşliğindeyiz. Ligin bitimine daha 4 maç var. Bunlar neler getirir neler götürür, kimse bilemez. Ama Fenerbahçe hâlâ şampiyonluğunu en büyük adayı ve takipçisidir.

Futbolcularımız büyük bir moral ve hırs içinde. Galatasaray önüne böyle bir hava ile çıkacak. Türkiye'nin en büyük iki kulübünün yapacağı karşılaşmanın çok zevkli ve gelişmeli geçeceğini sanıyorum."

Fenerbahçe futbol takımı bugün büyük Tarabya Otelinde kampa girecek. Maç gününe kadar kamp sürecektir.

Öte yandan Fenerbahçe genç takımı Türkiye genç takımlar şampiyonasına büyük önem veren Fenerbahçe Yönetim Kurulu transfer komitesinden üç kişiyi Afyon'a gönderecek.

Amacın ortaya çıkacak genç futbol yıldızlarını tesbit etmek ve anılamak olacağı belirtildi. (THA)

Bankalar

(Baştafı 1. de)

diyle ithalatına izin veriliyor.

Türkiye'de döviz sıkıntısının giderek ağırlaşması ve döviz transferlerinin yapılması karşısında Maliye Bakanlığının almak zorunda kaldığı yeni tedbirler, bir yandan DCM kredisi verecek olanlara gidecek bazı kolaylıklar sağlarken, öte yandan bu kredilerin yurt içinde kullanılmasını kısıtlama amacını taşıyor. Daha önce yürürlükte bulunan tedbirlerle döviz tutulması yetkisi olan bankaların ellerindeki döviz tutarını 5 milyon dolar ile sınırlandırmıştı. Bu kez ise, teşvikten yararlanan projelerin dış finansmanı karşılığı dövizlerin özel bankalarda değil, doğrudan Merkez Bankasında tutulması öngörülüyor.

YENİ KARAR
Dün Resmi Gazetede yayınlanarak yürürlüğe giren Maliye Bakanlığının tebliği ile 3 yıl ve daha fazla vadeli DCM hesaplarına yetkili bankaların hesap tutarını geçmemek üzere döviz nakit bono (certificat de de-

posit) verilebileceği belirtiliyor. Böylece DCM sahibine ek bir garanti ve parasını çekmek için elindeki bonoyu bir teminat mektubu gibi kullanabilmesine olanak sağlanıyor.

Bir başka tebliğ ise, özel dış kredi elde eden sanayi kuruluşlarına, yatırımdan artı kalan dövizlerini işletme kredisi olarak kullanabilmelerine sağlıyor. Ancak aracı bankaların, bu krediyi kullanımlardan yüzde 2 tutarında faizden fazla tahsil edecek Merkez Bankasına yatırmaları öngörülüyor.

KAMYON, TRAKTÖR, GÜBRE PARÇALARI İTHALATI KOLAYLAŞIYOR.

Öte yandan, Maliye Bakanlığının bir başka kararı ile, demir, gübre, traktör ve kamyon parçaları ithalinde mal bedellerinin kabul kredisi (acceptance credit) ile ödenebilmesi kolaylığı tanınıyor. Kararın, ithalat bedellerinin transferindeki gecikmelerden doğan güçlüklerin, öncelikle ihtiyacı duyan maddeleri etkilememesi için alındığı bildiriliyor.

DEVLETTEKİ «YENİ» KADROLARI KİM, NEDEN ÖDÜYOR

(Baştafı 1. de)

lay gereksiz "işin" devlet sırtından yaratılıp buradan partizanların tayinini sağlamak, onlara bir çeşit "geçim yolu" bulmak için harcanmaktadır. Bu "işler" genellikle boş işler olduğundan, söz konusu yere tayini gerçekleştirilen kişi bütün vakitini parti çalışmalarına ayırmakta, parasını ise devletten almaktadır.

Konu, nereden bakılsa bakılsın, bir yönetim rezalesidir. Önce, devletin zaten çok olan kaynakları, koalisyon partizanlarının istifadesine açılmaktadır. Bu kaynakların yerinde kullanılması durumunda sağlanabilecek olan yarar ve yapılabilir işler bir köşeye terk edilmektedir. Devlet kadroları layık olmayan kişilerce doldurulmaktadır. Nihayet, bir alanda böylelerine sorumsuzca davranılabilen bir yönetime karşı, başka alanlardaki insanlarda da alabildiğine düşüncesiz davranma eğilimi doğmaktadır. Örneğin, vergisini ödeyen vatandaş, bu vergilerin partizanları beslemek için kullanıldığı varsayımıyla, daha az düştürülmeye çalışılmaktadır. Devlette iş yapanlar, daha sorumsuz olmayı hak bilmekte, sonuçta, tümüyle idare mekanizması güvenliğini yitirmektedir.

Türkiye, hemen hiç bir dönemde böylesine sorumsuz bir iktidar tarafından yönetilmemiştir. Amaç, Türkiye hangi ekonomik ve sosyal tehlikelere sürüklenirse sürüklenişin, partizan kadroları biraz daha şişirmek, Anayasasının amir hükümlerine rağmen devleti partizanlığa alet etmek, "benden sonra tüfen" anlayışını her yerde ve her kademe gerçekleştirmek.

Böyle bir gidişin, sonu yoktur...

İsmail Cem

Köprülüler

(Baştafı 1. de)

silciğine yapılan saldırısı üzerine bir basın toplantısı düzenleyen Köprülüler, devletin hiç bir devirde sokak eşkiyasının bu kadar yanında olmadığını belirtir.

CHP'li Ankaralı parlamenterleri de bulunduğu basın toplantısında konuşan Köprülüler, devletin sokak eşkiyalanadaha ne kadar yardım göreceğini, CHP tarafından izlendiğini bildirdi. Köprülüler, Türkiye'nin en büyük siyasal örgütüne yapılan saldırıların amacının, CHP'yi kanun dışı tehditlere çekmek olduğunu söyledi. CHP'nin kısırlatılma kapılmayacağını bildiren Köprülüler, şiddet ve zorbalığın karşısında olduklarını, anayasal sınırlar içerisinde mücadelelerini sürdüreceklerini açıkladı.

Teoman Köprülüler son saldırı olayı üzerine şunları söyledi:

"Dünkü olayla ilgili olarak 7 komando gözaltına alınmış da sonradan 1. subeden serbest bırakılmışlardır.

Teoman Köprülülerin basın toplantısında CHP'li parlamenterlerden Uğur Alacakaptan, Cengizhan Yorulmaz, İbrahim Öztürk ve Cahit Kayra da bulundu. Alacakaptan, MC'nin ilericisi, kuruluş ve kişileri saldırıları bir adet haline getirdiğini belirterek "CHP'ye yönelen saldırılar özellikle yoğun" laştı. Cephe eşkiyası CHP'yi Anayasa dışına çekmeye çalışmaktadır. CHP bu oyuna gelmeyecektir" dedi.

Demirel

(Baştafı 1. de)

lundadır" dedi. Demirel CHP'nin Tandoğan mitingine de eleştirerek "Millîet ve rejimin zararına olan ve CHP semsiyesi altında toplanan yıkıcı bölücü ve huzur bozucu davranışları vatandaşlara şikâyet etmek ve davacı olmak hakkında sahip olduklarını" söyledi.

Demirel Meclislerin kesintisiz çalışması ve sonuç alabilmesinin günün meselesi haline geldiğini belirterek bu konuda iktidarda birlikte muhalefetin de sorumlu olduğunu savundu.

Demirel, daha sonra şöyle dedi:

"Tandoğan alanındaki miting herkes iktidara girmiş ve değerlendirmiştir. Sloganlardan o miting terfiliyenler daha ürker görünmüşlerdir. Ancak sonuç nedir? Tandoğan mitingini Tak-sim mitingine takip etmişler. Her iki mitingte geyi yönünden tam bir benzerlik vardır. Her iki miting savaş ve kan kokmaktadır. Devleti güçlü tutacak bazı yasa tekliflerimiz CHP tarafından engellenmektedir (ANKA)

Komandolar

(Baştafı 1. de)

çığa alınması üzerine Mardin Kızıltepe ve Nusaybin'de çıkan olaylarda 5 öğrencinin yaralandığı, 150'yi aşkın kişinin de gözaltına alındığı bildirildi. Olaylardan sonra TÖB-DER, TUM-DER Mardin Kızıltepe Nusaybin şubeleriyle Kızıltepe, Kullur ve Sosyal Dayanışma Derneği ortaklaşa bir basın bildirisi yayımlayarak olayları kinadı.

NUSAYBİN'DE LİSE ÖĞRENCİLERİ DERSLERE GİRMEDİ

18 öğrencinin gözaltında kalması protesto için lise öğrencileri dün derslere girmediler. İlçe Kaymakamı Hanefi Demirkol, belediye hoparlörü ile öğrencileri derslere çağırarak "öğrencilerin derslere girmemesi teşvik edenler karşısında hükümet kuvvetlerini bulacaklardır" dedi.

KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİNDE CLAY ÇIKTI

TRABZON - Karadeniz Teknik Üniversitesi'nde sabah karışık gruplar arasında saat 9'da başlayan olaylar, saat 12'ye kadar devam etti. Jandarmaların müdahalesiyle ayrılan öğrencilerden ikisi yalananarak Numune Hastanesine kaldırıldı.

Olaylar üzerine polis, okul girişinde ve şehide çeşitli tedbirler aldı. Üniversite girişinde ve şehir merkezinde üniversite öğrencileri taşıyan belediye otobüsleri durdurularak öğrencilerin üzeri arandı.

SİVAS'TA 6 ÖĞRENCİ TUTUKLANDI

KANGAL (SİVAS) Sivas'a bağlı Kangal ilçesinin Çetin kaya bağında orta ve lise öğrencisi oldukları tespit edilen 6 kişi "duvarlara afiş asmak ve kanunsuz bildiri dağıtmak" gerekçesiyle tutuklanarak cezaevine gönderildi.

Çetin kaya bağından Zeynel Türken, Hüseyin Kanbur, Metin Solunç, Hasan Kose, Hacı Kaplan ve Faik Işık adlı öğrenciler, "ezilen işçi ve köylülerimiz" ile bağlayan bildiri ve "pahalılığa ve faşizme paydos" yazısı bulunan afişleri duvarlara asarken ve bildiri dağıtırken yakalandılar. 6 öğrenci, Kangal savcılığına yapılan sorgulandıktan sonra tutuklandı.

FATİH HALKEVİ İKİNCİ KEZ SALTIRIYA UĞRADI

Dün gece Fatih Halkevi bir grup komando tarafından basılarak, çok sayıda değerli eşya çalındı. Yöneticiler dernekleri nün bundan önce 5 Mayıs tarihinde bu türden bir olayla karşı karşıya kaldığını, komando-

ların aynı zamanda soyguncu olduğunu belirtti.

Öte yandan Gültepe Devrimci Halk Derneği de yaptığı açıklamada ilçe demeklerinin yağmadığını, daktilo ve benzeri eşyaların çalındığını bildirdi.

ÇORUM VALİLİĞİ İKİ ÖĞRETMENİ AÇIĞA ALDI

ANKARA - Çorum Valiliği Sungurlu Lisesi Fransızca Öğretmeni Gani Oğuz ile Fen Bilimleri Öğretmeni Mehmet Men-teş'i açığa aldı. Görevlerinden uzaklaştırılan öğretmenlerin okul disiplin kurulu üyesi olduklarını belirten TÖB-DER Genel Sekreteri Binaci Seferoğlu "bu işlemin amacı okuldaki ülkücü olmayan öğrencileri tasfiye etmeye çalışan sağcı müdürün yolunu açmaktır" dedi.

YILDIZ'DA ÖĞRETMENLERİNİN DÖVÜLDÜĞÜ İLERİ SÜRÜLDÜ

Yıldız Devlet Mimarlık ve Mühendislik Akademisinde bir grup komando, okulu işgal ederek diğer öğrencileri okula almırları da bir sıra ders yapan sınıflara da giren komandolar öğretmenleriyle tartıştı. Öğrenciler, komandoların Fizik Profesörü Necmettin Tufan ve Mekanik Asistanı Ünal Sevinç'i dövdüklerini iddia ettiler. Akademi Başkan Yardımcısı Prof. Kemal Öztürk ise öğretmenlere karşı herhangi bir hareket bulunmadığını belirtti.

Komandolar daha sonra polis tarafından üzerleri aranmadan dışarı çıkarıldı.

DISK

(Baştafı 1. de)

kiye işçi sınıfı her koşulda 1 Mayıs'ı kutlamaya devam edecektir" denildi.

"MC YENİDEN SALTIRABİLİR"

DISK, iktidarın sessizliğini şöyle değerlendirdi: "MC iktidarının sessizliği bilinçlidir. Sabote edemeyeceğini ve engelleyemeyeceğini anlayan Cumhuriyet tarihinin belki de en kanlı iktidarına rağmen 1 Mayıs'ın yitirilmesi toplaması, tekeli sermayenin işçi sınıfı karşısında geriyi doğru atacağına bir adımdır. Ancak bundan böyle 1 Mayıs günü olduğu gibi, tüm ilerici güçlerin son derece uyum ve sorumluluk davranması gerekmektedir. Çünkü MC iktidar, hızla yitirdiği insiyatifini yeniden kazanmak için yeni ve planlı bir saldırıya başlamaktadır her halde geri dönmeyecektir"

Bültende TRT konusuna da değinildi ve "TRT bir kez daha emekçilerimizin nefretini kazanmıştır", dendi.

CHP'nin örgüt toplantıları başladı

ANKARA - CHP'nin daha önce açtığı örgüt toplantıları 14 ilde devam edilecek. CHP Genel Sekreteri Yardımcısı Ali Topuz ve Hasan Esat Işık ile Merkez Yönetim Kurulu üyeleri ve il müfettişleri dün sabah illere dağılmaya başladı.

CHP genel merkezinden alınan bilgilere göre, Genel Sekreter Orhan Eyoğlu tara-fından hazırlanan program gereğince, Genel Sekreter Yardımcısı Ali Topuz, beraberinde Merkez Yönetim Kurulu Üyesi Hasan Parlar, Ahmet Durakoğlu, Nadir Yavuzkan ve Kemal Önder ile il müfettişleri olduğu halde Sinop ve Samsun'a gidecek. Topuz ve arkadaşları oradan İstanbul'a, daha sonra da İzmir ve Balıkesir'e gideceklerdir.

Genel Sekreter Yardımcısı Hasan Esat Işık, Merkez Yönetim Kurulu Üyeleri Kemal Tabak, Vamık Tekin ve İl Müfettişleri ile dün Diyarbakır'a gitti, oradan da Urfa, Malatya ve Elazığ'a geçecekler. Merkez Yönetim Kurulu Üyesi Bahir Ersoy ise, beraberinde il müfettişleri parlamentolarla birlikte Bilecik'e hareket etti. Ersoy ve arkadaşları oradan Sakarya, Kocaeli, Kırklareli ve Edirne'ye gidecekler. Merkez Yönetim Kurulu Üyesi Erol Tuncer, Niğde ve Nevşehir'de, Sami Kumbasar ile Selçuk Elverdi ise Erzurum'da örgüt toplantılarına katılacaklar.

BAYKAL VE ARKADAŞLARI TRAKYA'YA GİDİYOR

Öte yandan, kurultay hazırlığına başlayan Deniz Baykal ve arkadaşları Cumartesi günü İstanbul'a gidecekler ve Pazartesi günü yapılacak bir toplantı salon toplantısında konuşacaklardır. Baykal ve arkadaşları daha sonra Trakya illerine de gidecekler. (ANKA)

Ege'de

(Baştafı 1. de)

engel oluyor. Çünkü ENİ şirketleri denizlerde petrol arama konusunda uzman bir kuruluştur, ayrıca bu arama ile ilgili olarak İtalyan hükümetinden kredi sağlanmasının bile olanağı olduğu belirtilmektedir.

Böylece, Longva olayından sonra ikinci kez Ege denizinde petrol aramasına konusuna bir olanak daha Türk hükümetinin çekingenliği nedeniyle kullanılmıyor.

Ecevit

(Baştafı 1. de)

şimini kınayan konuşmalarından sonra Ecevit söz alarak şöyle dedi:

"Bazı arkadaşlarımızın uyarısı üzerine gazetelerde ki haberler ve yorumlar üzerine bu konuda bir grup toplantısı rica etmiş bulunmaktayım."

Huzurumuzda bulunan bu kanun tasarısı, dolaylı, örtülü bir yoldan milletvekili ve senatör ödeneklerine bir zarar getirmeye çalışmaktadır. Yasal olarak bütçeye bile, şu sıradaki TBMM üyelerinin kendilerine bir zarar getirme hakkı sahip olmadıkları kanı-sındayım. İki yıldan beri memleketimizde hayat pahalılığı 50 yi bulduğu halde, memurların büyük bir çoğunluğu hiç bir zarar almamışlardır. Bazı-ları yan ödemeler dolayısıyla belki gelirlerini bir miktar arttırmışlardır, fakat asıl or-ta gelirli kamu görevlileri, ay-lıklarına hiçbir zarar almamışlardır. Bizim bu konuda grup olarak yaptığımız girişimleri hükümet partilerinden oluşan çoğunluk, meclislerde reddetmiştir. Devlete çok ağır maddi ve manevi koşullar altında görev yapan kamu görevlilerine böyle bir zarar e-sirgeyen TBMM'nin dolaylı, örtülü yollarla (fakat hiç bir kimsenin de aldatılmayacak şekilde örtülü yollarla) kendi aylıklarına zarar verip, kamu kalkışması, bence son derece yakışıklandır, parlamenta-ödeneklerini arttırmaya, vasa-l hakkımız olsa bile, sosyal hak-kımız olmadığı kanısladım. Ülkemizin içinde bulunduğu koşullarda, CHP'nin elinde ol-mayan nedenlerle de olsa, to-plumun sorunlarına yeterli çareler getirmeyen bir TBMM'nin kendi üyelerine maddi durumyla ilgili yasalara öneme-lik vererek bunları görüşme-si son derece şakıncalı olur kanısladım."

Bülent Ecevit'ten sonra CHP'li milletvekili ve senatörler söz alarak görüşlerini açıkladılar. Bu görüşlerin, özellikle "memur maaşlarına altı katı 9'dan 11'e yüksel-

tilmedikçe, biriken 39 aylık maaş tutarı ödenmedikçe, 1970'den önce emekliye ayrılan kamu görevlilerinin durumunu düzelten yasa keskinleşmedikçe, asgari ücretin vergi dışı olmasıyla ilgili yasa teklifi görüşülüp oylanmadıkça ve gündeme sürülmeden bekleyen halk yararına yasalar kabul edil-medikçe CHP milletvekilleri, parlamenter maaşlarının yeni esasa göre ödenmesini uygun bulmadıkları" şeklinde be-lirlediği ifade edildi.

CHP TBMM grubu konuyu çoğunluğun bulunduğu bir birleşimde görüşmeye de-vam edecek ve oya sunacak-tır. (THA-ANKA)

Lütfi Doğan'ın yerine Doç. Ateş'i atayan kararname Çankaya'da

ANKARA - Bakanlar Ku-rulu, Dr. Lütfi Doğan'ın görevinden alınmasıyla boşalacak Dışişleri İşleri Başkanlığı görevine, İlahiyat Fakültesi öğ-retim görevlerinden Doçent Süleyman Ateş'in atanmasını kararlaştırdı.

Edinilen bilgiye göre, Devlet Bakanı Hasan Akşay tarafından hazırlanan kararname, Bakanlar Kuruluna imzala-narak Cumhurbaşkanı'nın onayına sunuldu.

Bilindiği gibi, Demirel hükümeti kurulduktan sonra hükümet ortağı MSP'nin önerisi üzerine Dışişleri İşleri Başkanı Dr. Doğan'ın görevinden alınması fikrinin kararname hazırlanarak Cumhurbaşkanı'na sunulması, her iki kararnamenin aynı anda yök-sek tasdikten çıkması atama-ma taşıdığı belirtildi. (THA)

Bakanlar Kurulu'nun Doğan'ın görevden alınma karar-namesi onaylanmadan Doç. Ateş'in bu göreve atanması ile ilişkin kararnameyi Cumhurbaşkanı'na sunması, her iki kararnamenin aynı anda yök-sek tasdikten çıkması atama-ma taşıdığı belirtildi. (THA)

Hükümetin Belediyeleri engellememesi istendi

ANKARA (Politika) - Mu-kıyefiler Birliği Genel Başkanı Ayhan Açıkalın, hükümetin belediyeleri olan ilişkisinde, mahalli idarelerin hareket serbestisini engellemelerini istedi. Belediye Genelileri Kanununun bir an önce çıkmasını savunan Açıkalın, bu kanun çık-madıkça Belediye Başkanları'nın her gün Başkan veya Ma-liye Bakanından yardım tale-p etmesinin olağan olduğunu söyledi. Ayhan Açıkalın, 1930 y- lında çıkarılan Belediye Kanu-nunun 1976 Türkiye'sinde ay-mana uygun değişikliklerin yapılması gerektiğini belirtti.

Topuz: "Demirel hükümeti köylüyü tefeciye ezdiriyor,"

ANKARA (Politika) CHP Genel Sekreter Yardımcısı

AH Topuz dün verdiği demeçte "bozuk düzenin bekçisi Demirel hükümeti köylümüze a racı ve tefeciye ezdirme yedevam etmektedir. Köylümüzü araçların ve karaborsacıların insafsız eline teslim edenler, köylümüzün dostu değil, düşmanlarıdır" dedi.

Topuz şöyle devam etti: "Onbinlerce Türk köylüsü traktör almak için bir yılı aşkın bir süre önce 30-50 bin lira civarında peşin para yatırdığı halde henüz traktörlerini alamamışlardır. Büyük bir kesimi özel şirketlere ve özel araçlara yatırılan bu paraların toplamı yüz milyonları aşmaktadır. Üstelik bu paraların yatırıldığı tarihte resmi fiyatı 90 bin lira olan traktörlerin şimdiki resmi fiyatı 120 bin liradır. Karaborsa fiyatı ise 200 bin liraya yükselmiştir.

Köylümüz traktörlerini bu mevzide tarlasında beklerken, aratılar traktörleri otomobil galerilerinde sergilemektedirler.

Köylünün parasını toplayan araçlar bir taraftan, bu parayı başka işleri içinkullanarak, diğer taraftan traktör karaborsaya düşürerek köylümüzü insafsızca sömürmektedirler.

Demirel hükümeti de özgürlüğü demokratik rejimi tehlikeye sokmak pahasına bu sömürü düzeninin koruyucu -

Amasya'da 980 maden işçisi greve başladı

ANKARA (Politika) -Yeraltı Maden-İş Sendikası tarafından dün sabah, Amasya'da Yenice kömür madeninde grev başlatıldı. İşçiler yer altına inmedikleri için madende üretim durdu.

Yeraltı Maden-İş Sendikası'ndan verilen bilgiye göre Çelttek kömür madenlerinde çalı - şan 980 maden işçisi adına Ckayında toplu iş sözleşmesi görüşmeleri başladı. Ancak işveren, işçiler adına istenen ücret artışı hakkındaki istekleri reddetti. Sorun Uzlaştırma Kurulu'nda da görüşme başlanamayınca, Yeraltı Maden-İş Sendikası grev kararı aldı.

08.00'DEN İTİBAREN ÜRETİM DURDU

İşletmede görevli tüm işçilerin katılmasıyla grev dün sabah saat 08.00'de başladı. Böylece maden ocağında üretim durdu.

Yeraltı Maden-İş Sendikası'nın yöneticileri, işçilerin haklarını alana dek grev eylemini sürdüreceklerini söylediler. Sendika, yöneticileri Çelttek kömür ocağında yolda ortalama 160 bin ton kömür üretilmekte olduğunu belirttiler.

luğunu yapmaya devam etmektedir.

1974 yılında, 7,5 aylık iktidar döneminde Ecevit hükümeti köylümüze 85 bin liraya aracısız olarak traktör ulaştırılmıştır.

1976 yılında da Köy-Koop Demirel hükümetinin engellemelerine rağmen belli bir miktar traktörü köylümüze 95 bin liraya, yine aracısız, ulaştırabilirdi. Aracı ve tefeci ortadan kaldırarak traktörleri Ziraat Donatım Kanunu, Köy-Koop gibi kuruluşlar eliyle doğrudan doğruya çiftiyaç sahibi köylüye dağıtılmalarını sağlamak hükümetin görevidir.

Bu görevi yapmayıp, köylümüzü araçların ve karaborsacıların insafsız eline teslim edenler, köylümüzün dostu değil düşmanlarıdır.

Aybar, Cumhurbaşkanı'nın demecini eleştirdi:

"Partilerin Anayasa sınırı içinde olup olmadığına, ancak Anayasa Mahkemesi karar verir."

ANKARA (Politika) -Sosyalist Parti Genel Başkanı Mehmet Ali Aybar, Cumhurbaşkanı Sayın Korutürk'ün önceki gün verdiği demeci eleştirerek, Korutürk'ün sosyalizmi kötüleyen kişisel görüşlerini açıklayarak "yetkililerin sınırını bir kez daha aşmış"ı söyledi.

Cumhurbaşkanı'nın yasalara göre kurulmuş ve faaliyette bulunan partileri bu arada sosyalist partileri suçlayan demeciler veremeyeceğini söyleyen Aybar, bir partinin programı, tüzüğü ve çalışmalarına Anayasa sınırları içinde olup olmadığına karar verecek bir mahkemenin Anayasa Mahkemesi olduğunu hatırlatarak, sunları söyledi:

"Hemen açıklayalım ki, sosyalist sosyalizmin, sosyalizme hiçbir ilişkisi yoktur. Sosyalizm, kapitalizmi yok etmeyi amaçlayan rejimin adıdır. Cysa Hitler rejimi altında Almanya, ge-

ITALYA'DA 9 FAŞİST MAHKÜM OLDU

ROMA-İtalya'daki "Kara Düzen" ve "Yeni Düzen" adlı gizli yeni faşist örgütlerinin üyesi dokuz kişi, "Faşist partisini yeniden kurmaya girişmekten" 6 ay ile 4 yıl arası değişen hapis cezalarına çarptırıldı.

Torino'daki duruşmada, "Yeni Düzen" adıyla kurulduktan sonra dağıtılan "Kara Düzen" adıyla yeniden kurulan örgüte üye 41 sanık bulunmaktaydı. Bunlardan otuz ikisi" delil yolduğu"ndan beraat etti, geriyanında 4 yıl hapis cezası yiyen 38 yaşındaki Salvatore Francia ise kaçtı, Francis, "Kara Düzen" örgütünün başkanı sayılmaktadır.

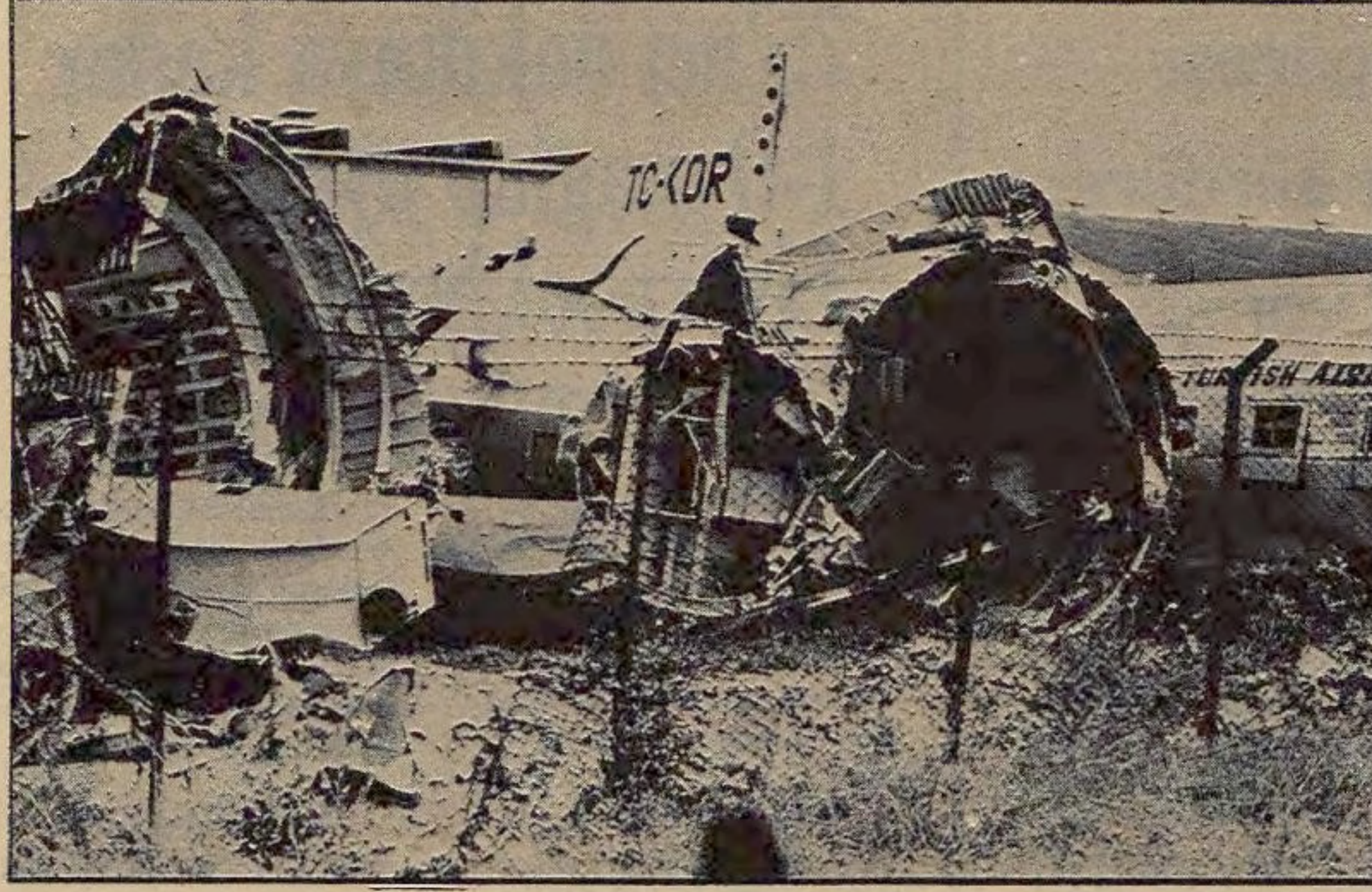
Tan ORAL

MEVZUAT YÜZÜNDEN "F-27" UÇAKLARI ÇÜRÜMEYE TERKEDİLDİ

Türk Hava Yollarının bir süre önce seferden kaldırdığı F-27 tipi uçakları Yeşilköy'de çürümeye terk edildi.

Jet uçaklarının alınmasından sonra pervaneli uçaklar seferden kaldırıldı ve F-27 tipi uçakların teknik aksamalarının İstanbul Teknik Üniversitesi'ne, diğer kısımlarının ise Makine Kimya Enstitüsü'ne verilmesi kararlaştırıldı.

Ancak alınan bu karar uygulamaya konulmadı. İl-

giller, gümrük mevzuatı nedeniyle uçakların parçalarının üniversite ve Makine Kimya Enstitüsü'ne verilemediğini söylediler.

Mevzuat nedeniyle uçaklar değerlendirilemeye -

rek Yeşilköy'de çürümeye terk edildi ve F-27 tipi uçaklar bir "uçak mezarlığı" meydana getirdi. Kullanılmayan uçakların parçalarının hâlâ yararlanılabileceği bildirilmekte.

Türk Hava Yollarında bir süre önce kullanılan F-27 tipi uçaklar Yeşilköy'de çürümeye terk edildi.

Filistin Kurtuluş Örgütü BM'de her türlü haktan yararlanacak

Mısır, İsrail'in işgal altındaki bölgelerdeki politikasına karşı çıktı

BİRLEŞMİŞ MİLLETLER-Mısır, Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi'ne başvurarak "İsrail'in 1967 savaşından bu yana işgal altında tuttuğu Şeria ırmağının Batı yakasını dald topraklarda yaşayanlara karşı uyguladığı acımasız katli politikasının bir an önce kaldırılmasını ve örgütün gerekli girişimlerde bulunmasını" istedi.

Mısır Temsilcisi başvurusunda "yoksa, bölgede barışa giden bütün yollar tıkanacak, bütün umutlar ölecek ve bunların sorumlusu da İsrail'den başkası olmayacaktır" dedi.

Büyükelçi Ahmet İsmet Abdülmecit konuşmasında konsey'in ivedi toplantısında İsrail'in Mısır'la imzaladığı anlaşmasına uymadığını saptanması gerektiğini belirtti.

Konsey toplantısına Filistin Kurtuluş Örgütü'nün de "Güvenlik Konseyinde olmayan üye" sıfatıyla B.M. de her türlü öncelik ve haktan yararlanmasını konusundaki Mısır önerisini de onayladı. ABD'nin karşı çıkmasına ve İngiltere, Fransa ve İtalya'nın çekimser kalmasına karşın öneri II e karşı II oyla kabul edildi. (THA)

Politika

TBMM Ortak Yönetim Kurulu bildiri yayınladı

CHP:"TRT tam partizan bir işgale uğramıştır

ANKARA (Politika) CHP TBMM Ortak Yönetim Kurulu, dün yaptığı toplantıda TRT'nin durumunu tartıştı. Toplantıdan sonra grup sözcüsü İstanbul Milletvekili Vahit Çalın'ın imzasıyla yapılan açıklamada, TRT'nin partizan işgal altında, tehlikeli ilişkiler içinde olduğu belirtildi. Bildiride, TRT'nin tehlikeli tutumundan vazgeçmesi için yetkili mercilere başvurulacağı açıklandı. CHP, TBMM

Ortak Yönetim Kurulunun bildiri şöyle:

1 - TRT Radyo ve Televizyonu tam partizan işgale uğramıştır. TRT halka yararlı olmaktan uzaklaştırılmıştır. Parlamento çalışmalarını taraf tutarak yansıtmaktadır, tarafsızlık ilkesini ciddiye almamaktadır.

TRT Haber Dairesi Başkanı eski bir AP milletvekili, yetkilerini aşarak ve taraf tutarak

parlamento müzakerelerini ken di politik görüşüne göre yayınlamaktadır.

2 - CHP'nin yetkili sözcülerinin bildiri, demec ve açıklamaları ya sansür edilerek ya da çok kısa anlaşılmaz özetler halinde çevrilmiştir.

3 - Türk devletinin bütünlüğü ve bölünmezliği ilkesi ile bağdaşmayacak şeklide ve rejimi tehlikeye düşürecek biçimde haber, yorum ve temsil programları düzenlenmektedir. Bu yayınlarla Türkiye Cumhuriyeti'nin iç ve dış güvenliği sorunlarına tehlikeye düşürülmektedir.

TRT sorumlularının bu yanlış ve tehlikeli tutumdan vazgeçmeleri zorunludur. Bu amaçla CHP, TBMM Ortak Yönetim Kurulu, hukuki ve siyasi girişimlerde bulunmaya ve yetkili mercilere başvurmayaya karar vermiştir."

Öteyandan, MC'nin TRT'yi partizan ve tek yanlı kullanması, iktidarın çalışmadığı haberlerle muhalefet sözcülerine yer vermemesi olayı karşısında DP de harekete geçti. DP Genel Başkan Yardımcısı Cevat Önder, bu konuda Politika muhabirinin sorularını cevaplar, "Mahkemeye başvurup haklarımızı alacağız ve ilgili lardan hesap soracağız. Bu partizanlığa ve TRT'nin MC'nin yayın organı durumunda kalmasına göz yumamayız" dedi.

Öte yandan ANKA Ajansı'nın haberine göre Danıştay'ın 10 Mayıs Pazartesi günü kutlanacak olan 108. kuruluş yıldönümü törenlerine, TRT Genel Müdürü Şaban Karataş'ın davet edildiği öğrenildi.

Danıştay yetkilileri Karataş'ın hukukun Genel Müdür olduğunu, bu konuda alınan kararların bulunduğunu bildirdiler, "ancak politik bir tartışmaya girmek istemediğimiz için 15. mail Cem'i de davet etmeyeceğiz" dediler.

Franco'yu protesto eden Gaziantep Belediye Başkanı için soruşturma açıldı

GAZİANTEP - İşçileri Başkanlığı, bir süre önce İspanya Devlet Başkanı Franco'yu protesto telgrafı çeken Gaziantep Belediye Başkanı Esat Kaya Turşay hakkında soruşturma açtı.

Hakkında açılan soruşturma ile ilgili olarak bir demec veren Gaziantep Belediye Başkanı Esat Kaya Turşay, "soruşturma sonunda ve Danıştay kararı ile görevimden alsalar bile gelecek seçimde daha güçlü olarak tekrar Belediye Başkanı olacağım" dedi.

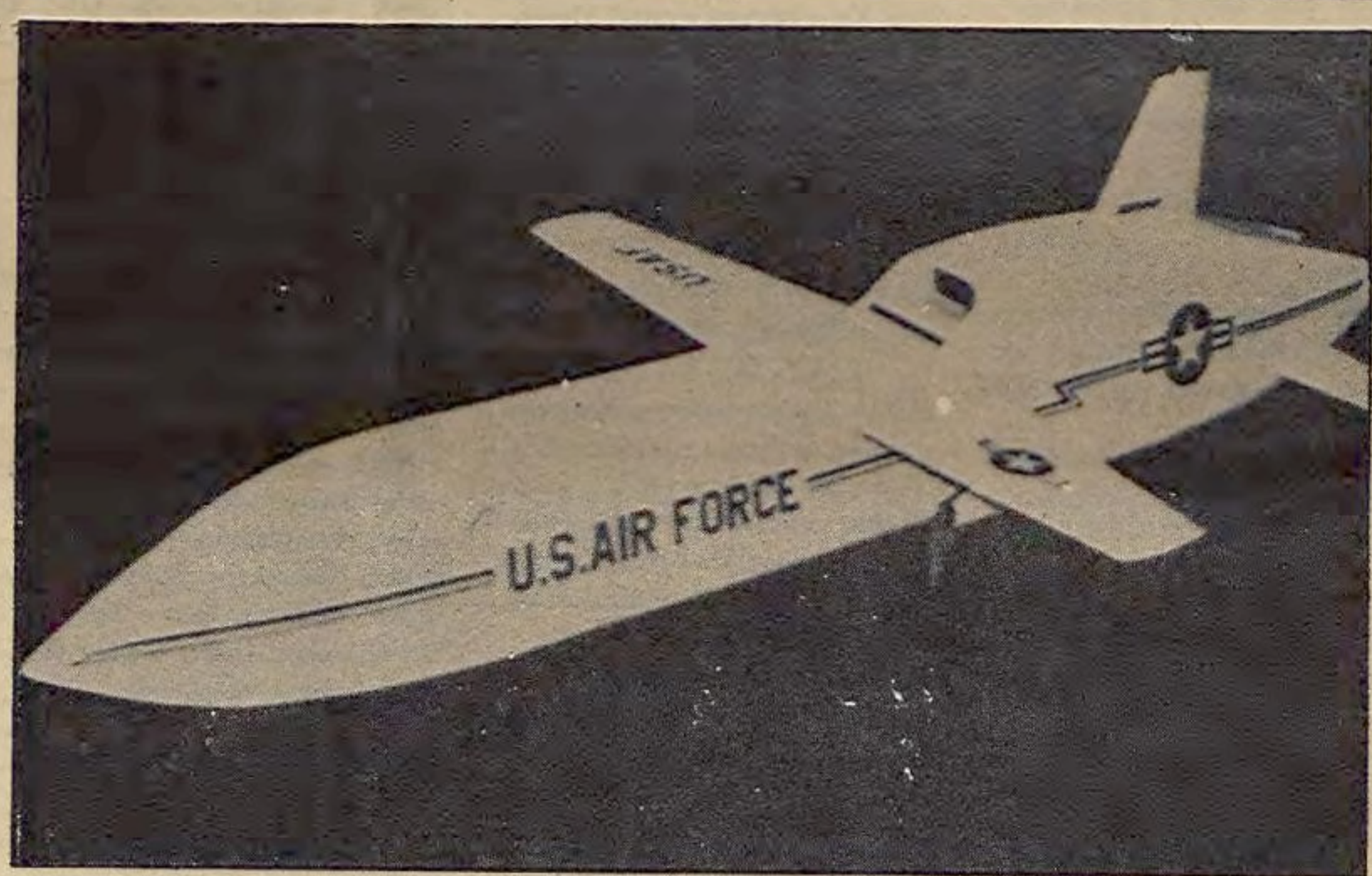
Gaziantep Belediye Başkanı, hakkında açılan soruşturma manı yanı sıra, Danıştay'da dava açıldığını belirterek şöyle dedi:

"Düşünce özgürlüğünü sağlayan yasalardan değişme zamanı gelmiştir. Bu yasalarda değişiklik yapılmadığı içindir ki, halkın seçtiği bir Belediye Başkanı hakkında soruşturma açılmaktadır. Biz halkın seçtiği bir kişi olarak, İspanya'daki idamları çığdaş uygarlık anlayışı içinde protesto ettik."

Angola'da yakalanan paralı askerlerin yargılama 8 Haziran'da başlıyor

LUANDA-Angola Halk Cumhuriyeti Adalet Bakanı Diogene Boavida, "Angola Halk Kurtuluş Hareketi" (MPLA) tarafından Angola'da yakalanan 13 "paralı asker"nin duruşmasının Luanda'da 8 Haziran'da başlanacağını açıkladı. Bu 13 paralı askerin dokuzu İngiliz, üçü Amerikalı, biri de İrlandalı.

Adalet Bakanı Boavida, paralı askerlerin, devrimci halk mahkemesinde yargılanacaklarını belirtti. Boavida, sanıklara her türlü savunma güvencesinin sağlanacağını, bunların avukatlarını istedikleri gibi seğebileceklerini tekrarladı. (A.A)

AMERİKA'NIN YENİ SAVAŞ UÇAĞI: ARPV

Northrop şirketinin Amerikan hava kuvvetleri için imal etmeye hazırladığı uçağın kontrollü ARPV uçağı'nın modeli. Son dercede geliştirilmiş olan bu uçağın, Amerikan hava kuvvetlerinin gücüne büyük katkı

da bulunacağı bildiriliyor. Yetkililer bu uçağın beşif, saldı ve elektronik savaş alanlarında kullanılabileceğini de belirttiler. Gene yetkililere göre ARPV uçağı yakın gelecekte seri şekilde imal edilmeğe başlanacak.

11 elcinin merkeze alınmasına ilişkin kararname durduruldu

ANKARA-Türkiye'yi yabancı ülkelerde temsil etmek için onbir büyükelçimizin merkeze alınmasına ilişkin kararname, bakanların onay alınmasına rağmen Başbakan Yardımcılarının isteği üzerine Dışişleri Bakanlığınca geri alındı.

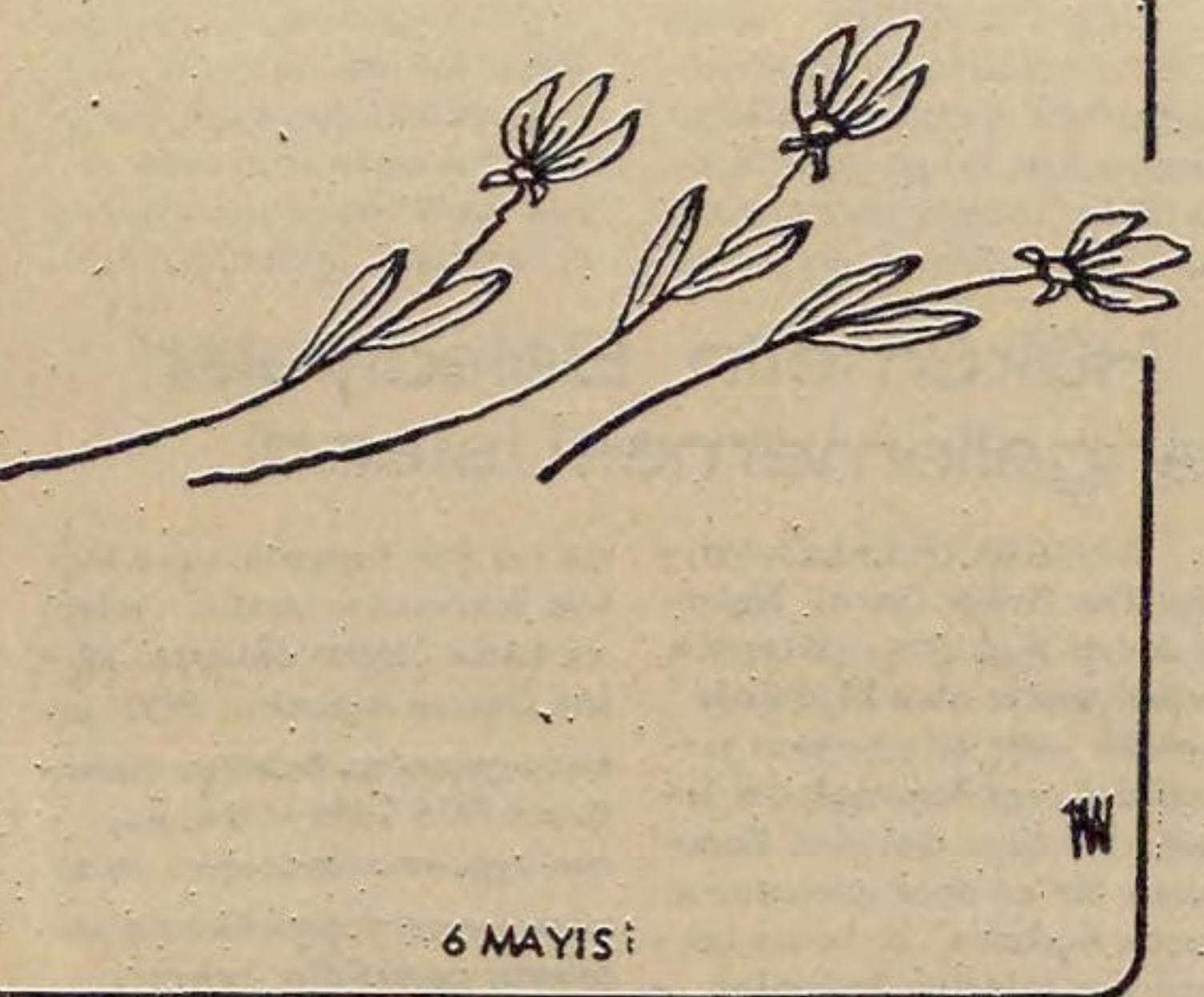
Bilindiği gibi, Roma Büyükelçisi Pertev Subaşı, Yeni Delhi Büyükelçisi Gündoğdu Üstün, Kahire Büyükelçisi Fahir Alacac, Karakaş Büyükelçisi Rıfat Ayarlar, Stockholm Büyükelçisi Bedi Karaburçak, Bağdat Büyükelçisi

Nezih Çukruhan, İran Büyükelçisi Saif Sahipoglu, Adisababa Büyükelçisi Celal Çalışlar ve Cakarta Büyükelçisi Semih Baran'ın merkeze alınmalarına ilişkin bir kararname hazırlanmıştı. Büyükelçiler kararnamesi, bakanların büyük bir çoğunluğu tarafından imzalanmış, daha sonra da başbakan yardımcılarının onayına sunulmuştu.

Öğrenildiğine göre Başbakan Yardımcıları Prof. Necmettin Erbakan ve Alparslan Türkeş bazı görüşler ileri

sürerek kararnameyi imzalamayı reddettiler. Özellikle merkeze alınan büyükelçilerle, bu görevlere atanacak büyükelçilerin aynı kararnamede yer almasını öneren Başbakan Yardımcılarının bu görüşüne Başbakan Demirel'in de katılması üzerine, kararname Dışişleri Bakanlığınca geri alındı.

Öntümüzdeki günlerde bu görevlere atanacak büyükelçilerin de belirlenmesinden sonra kararnamenin yeniden bakanların onayına sunulacağı öğrenildi.

6 MAYIS

KUŞBAKİŞİ

Mal Sahibi

Birleşmiş Milletler karar vermiş: Ay kimsenin mülkü olamayacak! Yazık, üzüldük doğrusu. Biz ki, mal mülk sahibi olmak konusunda, dünyadan umidi kesmiş, gözümüzü aya dikmiştik. Kara talihi, bakın, o da olmadı. Sıra Merih'e gelinceye dek bekleyeceğiz zahir! H.Ş.